

Museum Catharijne Convent

Museum
Catharijne
Convent

Jaarverslag
2021

Mary Magdalene receives the holy spirit, David LaChapelle, 2018, Studio David LaChapelle, Los Angeles

Inhoud

1. Missie en visie

Missie	3
Visie	3
Kernwaarden	3
Voorwoord	5
Raad van toezicht	8

2. Publiek en programma

Inleiding	11
Maria Magdalena	11
Mystiek Moluks	12
Sint-Maarten	14
Huis van Sinterklaas	16
Zin in Kerst	16
Het Grootste Museum van Nederland	19
Primair en voortgezet onderwijs	20
Feest! Weet wat je viert	23
Activiteiten voor volwassenen	25
Nieuwkomers	26
Publieksbereik	27

3. Collectie en kennis

Inleiding	29
Aanwinsten	29
Collectiemobiliteit	30
Eigentijdse kunst	30
Beheer & Behoud	32
Erfgoed in kerken en kloosters	32
Internationale kerken	38
Terminologie en inclusiviteit	38
Onderzoek en valorisatie	40
Internationaal belang	40
Talentontwikkeling	41

4. Verbouwing en herinrichting

Architect	45
Nieuwe collectiepresentatie	46

5. Bedrijfsvoering en financiën

Organisatie	49
Museumcomplex	49
Financiën	51
Vereniging Vrienden, Fonds Museum	
Catharijneconvent en begunstigers	52
2022 en verder	57
Verkorte jaarrekening Museum	
Catharijneconvent	58
Verkorte jaarrekening Fonds Museum	
Catharijneconvent	74
Verkorte jaarrekening Vereniging	
Vrienden van het Catharijneconvent	83

6. Publicaties

87

7. Bijlagen

93

Colofon

104

Tentoonstelling *Mystiek Moluks* | Foto Femke Lockefeer

1. Missie en visie

Missie

Museum Catharijneconvent onderzoekt en belicht de esthetische, culturele en historische waarden van de kunst en het erfgoed van het christendom in Nederland. Het museum doet dit vanuit de overtuiging dat dit van waarde is voor iedereen en werkt in samenspraak met partners en publiek. Zo kan het verhalen vertellen die meerstemmig zijn en een open blik stimuleren. Door mensen te raken en in beweging te zetten wil het museum bijdragen aan een begripvolle samenleving.

Visie

Het christendom heeft een rijke geschiedenis. De hoeveelheid christelijke kunst en erfgoed, materieel en immaterieel, is dan ook groot. Doordat het christendom ook van oudsher erg divers is, kent dit erfgoed bovendien een grote verscheidenheid. Het vertelt ons niet alleen iets over het verleden, maar geeft ook inzicht in wie wij zijn, wat ons bindt en wat we belangrijk vinden. Het weerspiegelt normen en waarden, tradities en rituelen. Maar ook universeel menselijke thema's als hoop en liefde zijn belangrijke onderwerpen. Het erfgoed van het christendom is dan ook van blijvende betekenis voor alle Nederlanders. Het geeft inzicht in de wortels en identiteit van onze samenleving. Bij het algemene publiek neemt de kennis over het christendom en religie in het algemeen snel af. Mensen gaan minder naar de kerk, en in opvoeding en onderwijs speelt religie een kleinere rol dan vroeger. Ook kent het christendom in Nederland steeds meer verschillende uitings- en belevingsvormen als gevolg van migratie en de opkomst van meer persoonlijke manieren van geloofsbeleving.

Door al deze veranderingen neemt de 'religieuze geletterdheid' af – de vaardigheid om christelijke kunst en erfgoed te kunnen 'lezen'. En daarmee verdwijnt het vermogen om te begrijpen welke betekenis het christendom ook vandaag nog heeft. Museum Catharijneconvent zet zich daarom in voor het beheer en behoud van christelijk kunst en erfgoed en wil kennis daarover verzamelen, ontwikkelen, delen en doorgeven. Binnen én buiten de muren van het museum. Dat is niet alleen een belangrijke, maar ook een urgente taak.

Museum Catharijneconvent gelooft in de kracht die institutioneel en persoonlijk geloof kan hebben. Het verbindt en verdeelt, stuurt en ontregelt, troost en doet pijn. Religie is complex en wordt in onze gehaste samenleving vaak onvoldoende begrepen. Museum Catharijneconvent wil een plek zijn waar iedereen zich thuis voelt en uitgebreid stil kan staan bij voorwerpen en verhalen die aanleiding kunnen zijn voor verdieping en reflectie. Onze collectie, die een christelijke oorsprong heeft, is de basis voor alle activiteiten. En dat blijft zo. Maar onze horizon is breder dan alleen het christendom. In het museum is ruimte om na te denken over de rol die religie heeft gehad en nog altijd heeft, zowel in de samenleving als in het persoonlijk leven.

Kernwaarden

Naast de missie en visie heeft het museum twee kernwaarden.

- Openheid: het museum is een open plek, waar de bezoeker zichzelf kan zijn en waarin ruimte is voor meerstemmigheid.
- Aandacht: voor een zorgvuldige omgang met verleden, heden en dat wat mensen op persoonlijk vlak beweegt.

Marieke van Schijndel | Foto Desiree Meulemans

Voorwoord

Het jaar 2021 wordt voor Museum Catharijneconvent perfect samengevat met de woorden verbreding én verdieping. Met de tentoonstelling *Maria Magdalena* en de focuspresentatie *Mystiek Moluks* hebben zowel eigentijdse kunst en het erfgoed van internationale kerkgemeenschappen, in dit geval de Molukse gemeenschap in Nederland, een meer prominente plek gekregen in het museum. Daarmee hebben we het toch al zo rijke landschap waarin het museum werkzaam is, de kunst en cultuur van het christendom in Nederland, verder verbreed. Beide onderwerpen, eigentijdse kunst en het erfgoed van migranten- en internationale kerkgemeenschappen, zijn speerpunten in het Beleidsplan 2021-2024.

Museum Catharijneconvent heeft ook een cruciale taak als kennis- en onderzoekscentrum. In 2021 werd de kennis over de eigen collectie en het religieus erfgoed *in situ* wederom verdiept door medewerkers van het museum en hun samenwerkingspartners. De erfgoed specialisten van de afdeling Erfgoed in kerken en kloosters deden onderzoek naar waardevolle kerkinterieurs en liturgisch textiel, de conservatoren van het museum deden onderzoek naar onder andere eigentijdse kunst, de middeleeuwse beeldhouwer Claux de Werve en het erfgoed van internationale kerkgemeenschappen.

Ook binnen de langlopende publieksprojecten van het museum is veel gebeurd. We voegden aan het *Grootste Museum van Nederland* een nieuwe locatie toe: Academiehuis Grote Kerk te Zwolle. De presentatie *Feest!* heeft met het plaatsen van de maquette van de Tempelberg/Haram al-Sharif een absolute blikvanger gekregen. En niet in de laatste plaats: met het verwerven van een (inter)nationaal unieke Napolitaanse kerststal kan Museum Catharijneconvent vanaf 2022 een nieuwe en spectaculaire kerstpresentatie voor jong en oud

organiseren, als onderdeel van onze familieprogrammering.

Museum Catharijneconvent gaat een ontzettend enerverende en spannende tijd tegemoet, waarin we toewerken naar een vernieuwd museumgebouw. In dit jaarverslag geven we alvast een inkijkje in de verbouwingsplannen van het museum. In 2021 is de zoektocht gestart naar het architectenbureau dat de visie en ambitie van het museum een gezicht gaat geven. Op pagina 45 leest u over de uitkomst van deze zoektocht. Wij kijken er enorm naar uit om samen met het gekozen architectenbureau onze plannen echt vorm te gaan geven! Ook vertellen we u graag wat meer over de plannen voor onze nieuwe collectiepresentatie, die onderdeel is van het grote verbouwingstraject.

Er is in 2021 zeer veel werk verzet in het museum. Helaas kon het publiek niet van alle plannen genieten. Het deed ons wederom verdriet dat *Zin in Kerst* op de valreep niet door kon gaan vanwege corona. Ook moest de keuze gemaakt worden om een aantal projecten aan te passen. Zo is besloten om de jaarlijkse Sint-Maartendebatten naar maart 2022 te verplaatsen. De altijd gedreven en enthousiaste schoolklassen werden zeer gemist!

In 2021 was Museum Catharijneconvent conform de landelijke coronamaatregelen gesloten voor publiek van 1 januari tot en met 5 juni (vanaf 15 december 2020) en van 19 tot en met 31 december (tot 26 januari 2022). De publieksdoelstellingen voor 2021 zijn daarom niet behaald. In 2021 ontving het museum 55.673 bezoekers in het eigen museumgebouw. Inclusief de activiteiten buiten de muren van het museum bereikten we via onze nationale projecten *Feest!* en het *Grootste Museum van Nederland* bijna 90.000 bezoekers. Museum Catharijneconvent is het ministerie van Onderwijs,

Cultuur en Wetenschap (OCW) zeer erkentelijk voor de wijze waarop het museum ook in 2021 werd ondersteund met extra coronamiddelen. Dankbaar zijn we ook voor alle Vrienden en Donateurs en onze structurele partners als de VriendenLoterij en de Van Baaren Stichting.

Tenslotte. Inmiddels draait het museum weer op volle toeren en ontvangen we enthousiaste reacties op de tentoonstelling *Van God Los?* De coronapandemie lijkt onder controle. Maar de verschikkingen in Oekraïne die wij iedere dag op televisie zien, confronteren ons met een nieuwe werkelijkheid. Een werkelijkheid die in eerste instantie veel zaken, zoals een tentoonstelling bezoeken, een jaarverslag schrijven of zelfs een museum draaiende houden, onbeduidend doen lijken. Maar juist nu koesteren we ons erfgoed. Het is van alle tijden en gaat de waan van de dag voorbij. Het leert ons lessen en vertelt ons verhalen. Erfgoed leidt tot de realisatie dat er altijd plek moet zijn voor schoonheid en reflectie. Juist nu moeten we onze collecties omarmen, onderzoeken en ontsluiten. Want de vrijheid die wij hier hebben, geeft ons die plicht.

Marieke van Schijndel

Directeur

Tentoonstelling *Maria Magdalena* | Foto Mike Bink

Raad van toezicht

De raad van toezicht zag in 2021 een museum dat met grote ambities het vizier op de toekomst heeft gericht én een museum dat voor het tweede jaar op rij moest reageren en anticiperen op de gevolgen van de coronapandemie. In dit laatste is het museum, ondanks alle beperkingen, goed geslaagd. Er is vol enthousiasme doorgewerkt aan komende tentoonstellingen en andere projecten. De raad is onder de indruk van de wijze waarop het museum vorm geeft aan zijn rol als kenniscentrum met vernieuwend onderzoek en de valorisatie hiervan.

Kortom, ondanks wederom een jaar dat werd getekend door corona heeft Museum Catharijneconvent zich ten volle ingezet voor publiek én het erfgoed van het christendom in Nederland. De raad stelt vast dat de aanvullende financiële middelen van het ministerie van OCW hierbij van groot belang zijn. Ook namens de raad van toezicht daarom een woord van dank hiervoor. Datzelfde geldt uiteraard voor alle andere Fondsen, Donateurs, Vrienden en andere betrokkenen die het museum steunen en een warm hart toedragen. Speciale dank ook namens de raad aan iedereen die een figuur uit de nieuw verworven Napolitaanse kerststal heeft geadopteerd!

De raad complimenteert de directie, de medewerkers en de vrijwilligers van het museum met de wijze waarop invulling is gegeven aan het jaar 2021. De vooruitzichten voor 2022 zijn goed, en samen met de organisatie hoopt de raad dat de deuren van het museum wagenwijd open kunnen blijven, zodat het museum zoveel mogelijk bezoekers kan ontvangen met zo min mogelijk beperkingen.

In 2021 is de raad van toezicht zesmaal bijeengekomen (waarvan helaas slechts een keer fysiek), in aanwezigheid van directie en medewerkers van Museum Catharijneconvent. Dit is tweemaal vaker dan gebruikelijk. De reden hiervoor is de grootschalige verbouwing die het museum aan het voorbereiden is. De directie heeft de raad uitvoerig meegenomen in de inhoudelijke planvorming, de financiële kaders, en het lopende traject van de selectie van een architect. De raad constateert dat het museum met grote zorgvuldigheid te werk gaat, en alle (internationale) richtlijnen die met deze trajecten gepaard gaan in acht neemt. Het is enthousiasmerend om te zien hoe er ook buiten het museum op de plannen wordt gereageerd.

Naast hierboven al genoemde zaken heeft de raad in 2021 onder andere gesproken over de programmering, organisatorische ontwikkelingen, risicomangement, governance (waaronder de jaarlijkse evaluatie van zijn eigen functioneren), huisvesting en het functioneren van de directeur-bestuurder. Ook is uitgebreid gesproken over de opvolging van prof. dr. Jos Koldewij, wiens laatste termijn als lid van de raad in november 2021 is verstreken. De raad is buitengewoon verheugd dat per maart 2022 prof. dr. Sophie van Bijsterveld de raad van toezicht komt versterken. De raad is prof. dr. Koldewij zeer erkentelijk voor zijn bijdragen van de afgelopen jaren, niet alleen binnen de raad, maar ook binnen de andere bestuurlijke gremia verbonden aan Museum Catharijneconvent.

In 2021 zijn Yvonne de Haan RE, mr. Guido Dierick en prof. dr. Kim Putters benoemd voor een tweede termijn van vier jaar.

Buiten de vergaderingen van de raad om is er goed contact tussen de leden van de raad en het museum. Yvonne de Haan en Guido Dierick voeren respectievelijk regulier voorbereidende gesprekken over de financiën en met de OR. Ikzelf heb frequent contact met de directeur en ben aanwezig bij het halfjaarlijkse overleg van het museum met de collectiestichtingen.

Kortom, de raad constateert dat Museum Catharijneconvent zich in 2021 uitstekend staande heeft weten te houden. Voor 2022 staan weer prachtige en belangrijke projecten op stapel, met onder andere de tentoonstellingen *Van God Los?* en *Gospel*. In het bijzonder kijkt de raad zeer uit naar de ontwikkelingen op weg naar de grote verbouwing. Alle ambities worden steeds concreter, en zullen de komende tijd echt een gezicht gaan krijgen.

Kees Beuving

Voorzitter raad van toezicht

2. Publiek en programma

Inleiding

Ook in 2021 belichtten we de kunst en cultuur van het christendom vanuit verschillende perspectieven. We zijn trots op de hoog-gewaardeerde tentoonstellingen en activiteiten die we – zoals altijd – met hard en ziel hebben georganiseerd.

Maria Magdalena

Van kroongetuige tot zondares en van Jezus' geliefde tot feminist. Van 25 juni tot en met 18 december 2021 toonde het museum de vele gezichten van Maria Magdalena. Al meer dan tweeduizend jaar houdt deze mysterieuze bijbelse figuur de gemoederen bezig. Met nationale en internationale bruiklenen uit onder andere de National Gallery en Musée d'Orsay én met topstukken uit onze eigen collectie werd de beeldvorming over haar door de eeuwen heen ontrafeld. Maria Magdalena blijkt steeds een spiegel van haar tijd te zijn. Door haar verbeeldingen te tonen in hedendaagse en oude kunst, film, popmuziek, literatuur en poëzie, maakten we de voortdurende wisselwerking inzichtelijk tussen kunst en maatschappij. *Maria Magdalena* was de eerste tentoonstelling ooit waarin zij zowel in een kunst- en cultuurhistorische als in een religieuze context werd geplaatst. Dit alles was niet mogelijk geweest zonder de gulle bijdragen van het Blockbusterfonds, de Turing Foundation, het KF Hein Fonds, de VriendenLoterij en het VSB fonds.

Randprogrammering

Bij *Maria Magdalena* hoorde een goedbezocht online en offline lezingenprogramma. Hoogtepunt was het programma *Vrouwen & Framing. Talkshow over feminisme, beeldvorming en Maria Magdalena* in TivoliVredenburg op 21 oktober. Met een panel bestaande uit onder andere journalist Hasna el Maroudi en podcastmaker Nydia van Voorthuizen gingen bezoekers met elkaar in gesprek over beeldvorming en framing. De avond was zo goed als uitverkocht en was zeer populair onder twintigers en dertigers. Een doel dat het museum zich voor deze avond ook had gesteld.

Voor het randprogramma werd verder samengewerkt met verschillende Utrechtse organisaties en instellingen zoals Studium Generale, Via Jacobi, Klokkenluidersgilde Utrecht en de Utrechtse Graalbeweging. Een nieuwe vorm van samenwerking was met de Utrechtse Moving Gallery. Op initiatief van kunstenaar Chantal Breukers organiseerden zij een paralleltentoonstelling over Maria Magdalena in hun galerie.

Ook nieuw was de koppeling van het *Grootste Museum van Nederland* aan een tentoonstelling van Museum Catharijneconvent. Op 2 december organiseerde het Grootste Museum een online lezing waarin de verbeeldingen van Maria Magdalena in de locaties van het *Grootste Museum van Nederland* centraal stonden. De lezing was een groot succes!

Catharijn Classique 2021

In 2021 organiseerden de Vrienden van Museum Catharijneconvent voor de tiende keer de zomerconcertserie Catharijn Classique, geprogrammeerd door Barend Tobé. Net als in 2020 vonden de concerten plaats in de Sint-Catharina-kathedraal. Inhoudelijk paste de muziek bij de tentoonstelling *Maria Magdalena*. Het publiek kon deze zomer onder andere genieten van Duo Pageluza en het Albéniz Trio.

Prachtige catalogus

Bij de tentoonstelling verscheen een schitterend vormgegeven publicatie in zowel het Nederlands als het Engels. Deze is gebaseerd op onderzoek van conservator Lieke Wijnia naar de historische beeldvorming rondom Maria Magdalena in de beeldende kunst. In maart 2022 werd bekend dat de publicatie is opgenomen in de lijst van Best Verzorgde Boeken van Nederland!

Bezoekers

De oorspronkelijke verwachting voor het aantal bezoekers was 65.000. Als gevolg van de destijds geldende coronamaatregelen is deze prognose bijgesteld tot 30.000-35.000. Dit bijgestelde aantal is ruimschoots gehaald, want ondanks de vroegtijdige sluiting vanaf 19 december (de tentoonstelling zou tot 9 januari 2022 staan) hebben 42.300 bezoekers de tentoonstelling bezocht: de tickets, die een groot deel van de looptijd gereserveerd moesten worden, waren vrijwel altijd vergeven. De tentoonstelling kreeg het prachtige publiekscijfer 8,6.

Mystiek Moluks

Ongewenst door de koloniale kerk op de Molukken, maar daarbuiten gekoesterd tot vandaag de dag. In de focuspresentatie *Mystiek Moluks. Ontmoet de piring natzar* (23 september 2021 t/m 8 mei 2022) belichtte Museum Catharijneconvent een uiterst intiem religieus fenomeen: de *piring natzar*. Deze offerschaal speelt een belangrijke rol binnen de protestants-christelijke Molukse traditie. Het gebruik is een samensmelting van christelijke en voorchristelijke tradities. Het sacrale maar ook bediscussieerde object is een prachtig voorbeeld van de diversiteit van het christendom in Nederland.

Sinds een aantal jaren bouwt Museum Catharijneconvent aan een netwerk van migranten- en internationale kerken met als doel om meer ruimte te bieden aan de diversiteit van het christendom in Nederland. Vanuit dit netwerk kwam eind 2020 de vraag of het museum aandacht wilde besteden aan het 70-jarig bestaan van de Molukse Kerk in Nederland. Dit voorstel leidde tot de bijzondere focuspresentatie *Mystiek Moluks*. Hierin toonden we een *piring natzar* die in 1951 met de boot mee naar Nederland is gekomen en hier verweesd is geraakt. Dit reflecteert op symbolische wijze het grotere verhaal van Molukkers in Nederland.

Het museum maakte de presentatie samen met Molukkers in Nederland. Om een goed beeld te krijgen van het gebruik en de mogelijke gevoeligheden rondom de *piring natzar* sprak het projectteam met de klankbordgroep van het Institute for Intercontextual Theology (voorheen Moluks Theologisch Seminarie) in Apeldoorn, met leden van de Molukse Evangelische Kerk, een aantal Pinkstergemeentes en overige ervaringsdeskundigen. Ook journalist en schrijver Sylvia Pessireron was bij de presentatie betrokken. Voor de videoportretten in de tentoonstelling interviewde zij diverse Molukkers over hun *piring natzar*. Zo werden de verschillende perspectieven op het object ook

Piring natzar met bijbel, kanten kleedje en liedboek. Collectie Geredja Jemaat Protestant Indonesia di Nederland (GJPIN) in Apeldoorn | Foto Cindy Bakker

zichtbaar. *Mystiek Moluks* is vormgegeven door Mirella Sahetapy.

De presentatie werd enthousiast en ook met ontroering ontvangen, zo blijkt ook uit de volgende opmerkingen in het gastenboek: 'zeer respectvol, maar ook waardevol om de betekenis ervan te weten', 'Herinnering aan vroeger – piring natzar. Gemis van m'n vader. Kippenvell!'

Ook voor Museum Catharijneconvent zelf heeft *Mystiek Moluks* een bijzondere waarde. De presentatie laat zien dat aandacht hebben voor en het tonen van bijzonder erfgoed van fundamentele betekenis kan zijn voor alle betrokkenen. Het museum is verheugd dat de piring natzar ook na afloop van *Mystiek Moluks* in het museum zal blijven als langdurig bruikleen. Het bijzondere object krijgt een plek in de vaste collectiepresentatie.

Mystiek Moluks is de eerste presentatie van conservator internationale en migrantenkerken Madelon Grant. Haar aanstelling komt voort uit de intensieve samenwerking tussen Samen Kerk in Nederland (SKIN) en Museum Catharijneconvent. Doel hiervan is om de (historische) diversiteit van het christendom in Nederland beter zichtbaar te maken voor een groot publiek (zie ook pagina 38). *Mystiek Moluks* werd mede mogelijk gemaakt door het Fonds voor Cultuurparticipatie en de Van Baaren Stichting. Wij danken hen hartelijk voor hun genereuze bijdrage.

Sint-Maarten

Als patroonheilige van de stad is Sint-Maarten onlosmakelijk verbonden met Utrecht. Museum Catharijneconvent organiseert daarom elk jaar – in samenwerking met partners en het onderwijs – een speciale programmering in het kader van het Sint-Maartenfeest. De projecten in het kader van dit

feest lenen zich uitermate goed om materieel en immaterieel erfgoed met elkaar te verbinden.

Verhalen van licht

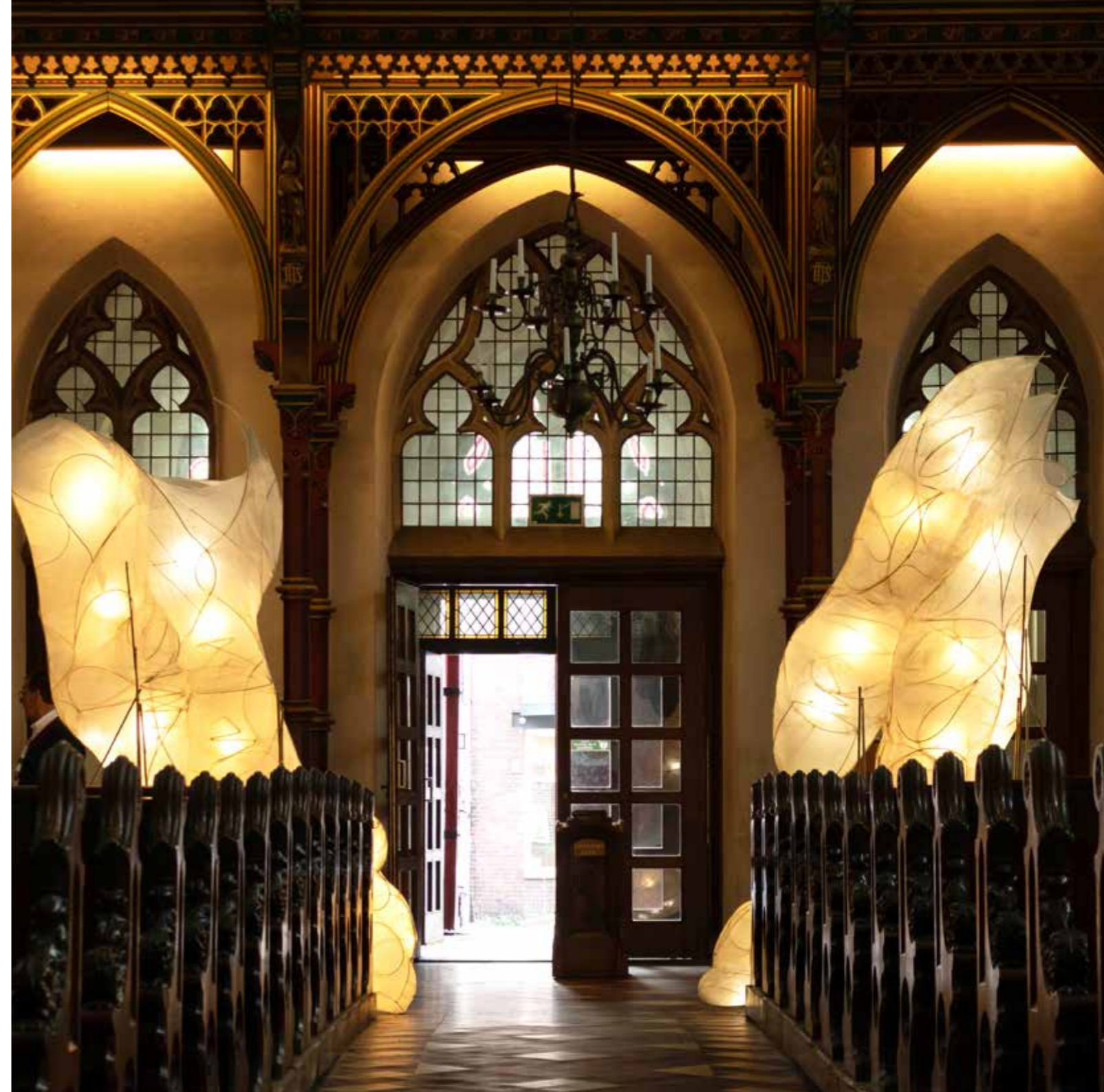
In samenwerking met Sharing Art Society vierden we Sint-Maarten ook in 2021 met de speciale tentoonstelling *Verhalen van licht* in de Sint-Catharinakathedraal. In de bijbehorende tekstbordjes gaven we samenwerkingspartners als De Voorkamer en Welkom in Utrecht een gezicht. Via deze organisaties maakten bewoners van het AZC met behulp van een kunstenaar de sculpturen. Nieuw dit jaar was dat er gastvrouwen en gastheren aanwezig waren in de kathedraal, afkomstig uit de poule van gidsen van Kerken Kijken Utrecht en de museumdocenten van het museum. Bezoekers konden zo het gesprek aangaan. De opening van *Verhalen van licht* viel samen met het Groot Utrechts Stadsdiner op 17 oktober. Er werd samen gekookt en gegeten met de makers van de verschillende lichtsculpturen. *Verhalen van licht* was te zien tot en met 10 november 2021.

De ronde van Sint-Maarten

De traditionele Sint-Maarten Parade kon in 2021 niet doorgaan. Net als in 2020 is de Parade daarom naar het Berlijnplein verhuist en omgedoopt tot de Ronde van Sint-Maarten (5 en 6 november). Het publiek maakte op afstand een rondgang langs de sculpturen en verschillende acts. Het projectteam van Museum Catharijneconvent en de bewoners van het AZC die meewerken aan het maken van de sculpturen, bezochten gezamenlijk de ronde.

Sint-Maartendebat

Het jaarlijkse Sint-Maartendebat is vanwege de coronamaatregelen doorgeschoven naar voorjaar 2022. De finale vond traditiegetrouw plaats in het Utrechtse stadhuis en werd gewonnen door groep 8 van basisschool De Velduil uit Houten.

Tentoonstelling *Verhalen van Licht* | Foto Femke Lockefer

Huis van Sinterklaas

Van 13 november tot en met 5 december 2021 vond de tiende fysieke editie van het *Huis van Sinterklaas* plaats. Een uniek Sinterklaasevenement, omdat het gebaseerd is op eeuwenoude verhalen en legenden over Sint-Nicolaas.

Ondanks de geldende coronamaatregelen konden ruim 6000 (school)kinderen, (groot)ouders, verzorgers en begeleiders een bezoek brengen aan deze populaire jaarlijkse productie, waarin ook echte kunst te zien is. Het evenement was daarmee uitverkocht. De verhaallijn over de graanlegendes rond de Sint was al in 2020 ontwikkeld maar kon vanwege de toen geldende lockdown niet verteld worden. In 2021 is het daarom verder uitgewerkt. Het thema granen, met Sint-Nicolaas als beschermheilige van de bakkers en de link met de hedendaagse traditie van Sinterklaaslekkernijen was een groot succes voor jong en oud. De bezoekers weten nu waar de traditie van het eten van taitaipoppen en pepernoten vandaan komt!

Zin in Kerst

Met *Zin in Kerst* richten we ons op de families met jonge kinderen (t/m 8 jaar), die in de kerstvakantie op zoek zijn naar ontspanning voor de hele familie maar daarbij wel wat willen opsteken over Kerstmis. Voor de editie van 2021 stond het thema 'De reizigers naar Bethlehem' centraal met een hiervoor speciaal ontwikkelde theatervoorstelling en als hoogtepunt de achttiende-eeuwse Napolitaanse kerststal. *Zin in Kerst* was gepland van 24 december 2021 t/m 9 januari 2022. Half december stond het museum in de startblokken, maar vanwege de afgekondigde landelijke lockdown kon deze editie, net als in 2020, helaas niet doorgaan. We kijken uit naar een prachtige kerstprogrammering in 2022.

Huis van Sinterklaas 2021 | Foto Femke Lockefeer

Academiehuis Grote Kerk Zwolle | Foto Femke Lockefeer

Het Grootste Museum van Nederland

Vanuit onze missie om samen met partners het religieuze erfgoed in Nederland onder de aandacht te brengen, vormen we samen met inmiddels achttien prachtige monumenten het *Grootste Museum van Nederland*. De eerste dertien deuren van het *Grootste Museum van Nederland* openden in 2017. Alle deelnemende kerken en synagogen zijn voorzien van een kwalitatief hoogstaande audiotour of kijkkaarten in diverse talen en een folder met een plattegrond. Hierin vertellen we de mooiste verhalen over de bijzondere geschiedenis, magistrale architectuur en kunstwerken die in deze monumenten met een 'Michelinster' te vinden zijn. Ook in 2021 deelde het *Grootste Museum van Nederland* ruimhartig de kennis over openstelling van religieus erfgoed, toegankelijkheid en publieksbegeleiding in de meest brede zin van het woord. Zo voerden we individuele adviesgesprekken met kerkelijke organisaties over bijvoorbeeld vrijwilligersmanagement en publieksontsluiting, waren we betrokken bij cursussen en presentaties en deelden we onze ervaringen met het veld.

Academiehuis Grote Kerk in Zwolle

In september 2021 verwelkomden we het prachtige Academiehuis Grote Kerk in Zwolle als achttiende locatie van het *Grootste Museum van Nederland*. Al bijna 600 jaar vormt deze gotische hallenkerk, gebouwd als Sint-Michaëlskerk, het middelpunt van de historische Hanzestad Zwolle. De indrukwekkende hoge bogen en gewelven, de statige preekstoel met meesterlijke details en het imposante Schnitgerorgel zijn slechts een paar van de vele verborgen schatten die zich in deze kerk bevinden.

Marketingcampagne met bekende Nederlanders

Vanwege corona mochten de deuren van de musea en monumenten pas in juni weer open voor publiek. Omdat in 2021 weer veel bezoekers uit eigen land

werden verwacht, organiseerde het *Grootste Museum van Nederland* samen met haar partners een grootse marketingcampagne in de maanden juni, juli en augustus. Deze succesvolle campagne bestond uit 15 filmpjes waarin bekende Nederlanders, zoals Gerda Havertong, Henk Schiffmacher, Dieuwertje Blok, Marcel Hensema en Kefah Allush het unieke Nederlandse erfgoed bij hen om de hoek ontdekten.

Mooie resultaten

Ondanks de coronamaatregelen was er toch weer een flinke zomerpiek te zien in de bezoeken aan de locaties, de uitgiftes van de audiotour én aan de website en de social media van het *Grootste Museum van Nederland*. Zo werden er meer dan 27.500 audiotours uitgegeven, waarmee we in een kortere periode van openstelling een vergelijkbaar resultaat als in 2020 bereikten.

Gulle bijdrage van de VriendenLoterij

Begin 2022 kregen wij een bijdrage van maar liefst €660.000 van de VriendenLoterij voor de uitbreiding van het *Grootste Museum van Nederland*. Hiermee zullen wij het aanbod van religieus erfgoed verbreden en gebedshuizen uit diverse tradities en tijden toevoegen, zoals een moskee, een betonkerk en een migrantenkerk. Want ook dit bijzondere erfgoed is gewoon in Nederland te vinden en verdient het gezien te worden. We zijn alle spelers van de VriendenLoterij zeer erkentelijk.

Primair en voortgezet onderwijs

Naast de volwassen tentoonstellingsbezoeker en families richt het museum zich op het onderwijs in de volle breedte, van primair onderwijs en het VMBO tot het HBO (vooral Pabo's). De onderwijsgroepen vormen een dwarsdoorsnede van onze maatschappij qua culturele achtergrond en opleiding. Het museum gelooft dat het deze leerlingen iets belangrijks te vertellen heeft, maar ook dat leerlingen elkaar veel kunnen leren. Museum Catharijneconvent en zijn vele educatieve samenwerkingspartners vinden het belangrijk en urgent dat kinderen op een open manier met elkaar in gesprek gaan over religie. Gesprekken hierover worden niet vaak op school gevoerd, vanwege de gevoeligheid van het onderwerp. Het is van groot belang om dit te doen om begrip voor elkaar te stimuleren en sociale cohesie te bevorderen.

De feesten en tradities die de kinderen thuis en op school vieren en de eeuwenoude voorwerpen in de musea fungeren voor het primair onderwijs als haakje om kinderen te prikkelen in hun nieuwsgierigheid naar hun eigen achtergrond en die van hun klasgenoten.

Uitgangspunt bij alle lesprogramma's is dat de leerlingen zich herkennen in ons aanbod. Uit onderzoek onder leerlingen die deelnemen aan ons onderwijsaanbod blijkt dat nagenoeg alle leerlingen meer behoefte hebben aan zelfstandig werken en onderzoeken in het museum. We willen hen begeleiden in het doen van bronnen- en literatuuronderzoek en vaardigheden aanleren waarmee zij zelfstandig leren kijken.

Voortgezet onderwijs

Het museum biedt voor het voortgezet onderwijs lesprogramma's aan over de middeleeuwen, het klooster en de Reformatie, voorbereidende lessen voor de examens Kunst Algemeen en de

lesprogramma's Kunstbeschouwing en Identiteit. In 2021 bezochten 2.149 VO leerlingen in groepsverband het museum. Dit is mede te danken aan de samenwerking met scholen, die tijdens de lockdown van het museum en de 1.5 metermaatregelen op zoek moesten naar locaties en docenten buiten de schoolmuren. We hebben toen o.a. workshops miniatuur schilderen en debatlessen in het auditorium gegeven en speurtochten georganiseerd door en over de middeleeuwse stad voor leerlingen. Daarnaast hebben we live online lessen gegeven, waaronder kunstbeschouwing, en nieuw online lesmateriaal ontwikkeld.

Binnen het voortgezet onderwijs is ook in 2021 speciale aandacht uitgegaan naar doorontwikkeling van programma's voor leerlingen van het vmbo binnen het project *Identiteit en imago*. Dit project wordt grotendeels mogelijk gemaakt dankzij de ruimhartige meerjarige bijdrage van een financier die anoniem wenst te blijven. Samen met Kunst Centraal hebben we een nieuw programma ontwikkeld dat VMBO-leerlingen een kijkje achter de schermen van ons museum geeft. Samen met Stadsschouwburg Utrecht, Creative College, Centraal Museum, TivoliVredenburg, Nimeto en de Herman Brood Academie hebben we een spelprogramma ontwikkeld voor in het museum en pilots uitgevoerd. Interessant binnen dit project is het inzetten van MBO-studenten voor het geven van creatieve workshops. Dit geeft de leerlingen inzicht in hun eigen talenten en in de culturele sector als werkveld. Ook toont het mogelijkheden voor een vervolgopleiding na het VMBO.

Feest! in Museum Catharijneconvent | Foto Lillian van Rooij

Model van de Tempelberg/Haram al-Sharif. (detail met Rotskoepel).
Conrad Schlick | Foto Femke Locketeer

Feest! Weet wat je viert

Feest! is een meerjarig landelijk educatieproject dat is geïnitieerd door Museum Catharijneconvent. Een brede coalitie aan financiers draagt het project tot en met 2024. Het project heeft inmiddels elf partners, verspreid over Nederland en in Suriname. Elke partner ontwikkelde de afgelopen jaren een unieke *Feest!*-presentatie of programmering, waarin de kracht van de eigen collectie tot uiting komt. Alle *Feest!*-locaties werken ook voor families. In Museum Catharijneconvent gaat het om de eerder genoemde activiteiten *Sint-Maarten*, *Huis van Sinterklaas* en *Zin in Kerst*.

De partners van noord naar zuid zijn: de Stichting Oude Groninger Kerken (Garmerwolde), het Zuiderzeemuseum (Enkhuizen), Museum Ons' Lieve Heer op Solder en het Tropenmuseum (Amsterdam), Museum Catharijneconvent (Utrecht), het Nederlands Openluchtmuseum (Arnhem), Kasteel Huis Bergh ('s-Heerenberg), het Wereldmuseum (Rotterdam), Museum Krona (voorheen Museum voor Religieuze Kunst, Uden), het Limburgs Museum (Venlo) en Villa Zapakara (Paramaribo). Onder invloed van corona ontvingen de partners minder kinderen dan gebruikelijk. In totaal bezochten ruim 10.000 leerlingen een van de locaties.

Hiernaast startte Het Limburgs Museum in 2021 met de ontwikkeling van een nieuwe *Feest!*-presentatie. Het is een bijzonder project, dat draait om participatie met verschillende families uit diverse religieuze gemeenschappen die van oudsher en meer recent in Limburg wonen. We hopen dat deze *Feest!*-locatie in 2023 zal openen.

Een nieuwe *Feest!*-partner die we in 2021 met enthousiasme hebben verwelkomd, is het Keramiekmuseum Princessehof. De collectie van het Princessehof bestrijkt vele werelddelen en dat is aanleiding om een *Feest!*-tentoonstelling te

ontwikkelen, met een looptijd van een jaar, waarin verschillende feesttafels gedekt zijn. Deze tafels laten verschillende tradities zien, sommigen gevierd door grote groepen maar ook feesten die in heel kleine kring worden gevierd. Ook deze tentoonstelling start vanuit participatie: er is een grote landelijke oproep gedaan om tradities (en serviezen) aan te dragen.

Update *Feest!*-presentatie

In 2021 is hard gewerkt aan een update van de *Feest!*-presentatie van Museum Catharijneconvent. Sinds de lancering van de presentatie in 2006 is de diversiteit van de bezoekers enorm toegenomen en het museum wil alle leerlingen kunnen aanspreken. Daarom is de 'scope' van de *Feest!*-presentatie verbreed. Weliswaar blijven de christelijke feestdagen leidend, maar door hieromheen verbreding en verdieping te zoeken komen ook andere religies aan bod. Er zijn aanpassingen gedaan in zaalteksten en er zijn ook objecten vervangen. Zo werden de thema's *Allerheiligen* en *Allerzielen* bijvoorbeeld vervangen door *Herdenking en bevrijding* waardoor er nu ook aandacht besteed wordt aan 4 en 5 mei en Keti Koti. Een belangrijke toevoeging aan de presentatie is het schilderij *Het offer van Abraham* omdat dit verhaal van belang is voor het christendom, het jodendom en de islam. Ook met de landelijke *Feest!*-partners wordt gesproken over het toevoegen van niet-christelijke feestdagen in de presentaties en lespakketten.

Tempelberg/Haram al-Sharif

Sinds juni 2021 is de bijzondere negentiende-eeuwse maquette van de Tempelberg/Haram al-Sharif te zien als onderdeel van *Feest!*. Het prachtige voorwerp met minuscuul uitgewerkte details is onderdeel van de verzameling van ds. Schouten die Museum Catharijneconvent heeft overgenomen van het Bijbels Museum in Amsterdam. De Tempelberg/Haram al-Sharif in

Burgemeester Dijkema (Utrecht) bezoekt Museum Catharijneconvent | Foto Desiree Meulemans

Jeruzalem is voor christenen, joden en moslims een belangrijke heilige plaats. Met de toevoeging van de maquette wordt de interreligieuze dialoog gestimuleerd en sluit de tentoonstelling *Feest! Weet wat je viert* nog beter aan bij actuele thema's in het onderwijs. We gebruiken de maquette als gespreksstarter voor met name de bovenbouw van het primair onderwijs.

Weetwatjeviert.nl: online lesmateriaal

Het aanbieden van actueel en makkelijk toepasbaar online lesmateriaal blijkt – zeker in deze tijd – een schot in de roos te zijn. Eind 2019 lanceerden wij de nieuwe educatieve website weetwatjeviert.nl, speciaal voor het primair onderwijs. Sinds de start is er een stijgende lijn te zien in het aantal online bezoeken. In 2021 ontving de educatieve website maar liefst 154.000 bezoekers, een stijging van 67% ten opzichte van 2020! De drukste maand was november, waarin de website meer dan 27.000 keer bezocht werd.

Herdenken en vieren

Met het Bevrijdingsfestival Utrecht en Stichting Beeldvormen is in 2021 een nieuw onderwijsprogramma ontwikkeld rondom 4 en 5 mei: *Herdenken en vieren*. Hierin is ook Ketu Koti opgenomen. Leerlingen maakten kunstwerken in de klas, die vervolgens geëxposeerd werden op het Bevrijdingsfestival. Na afloop waren enkele werken in Museum Catharijneconvent te zien. De eerste editie was een succes. 2022 wordt gebruikt om het programma door te ontwikkelen.

Museumdocenten

Binnen de educatieve visie en ambities van Museum Catharijneconvent zijn museumdocenten van groot belang. Het museum werkt al bijna tien jaar met de I ASK-methode, ontwikkeld door het Joods Historisch Museum. Deze methode vraagt van museumdocenten een grote mate van professionaliteit, en succes is afhankelijk van maatwerk. Voor

museumdocenten, die op zzp-basis aan het museum verbonden zijn, is de coronacrisis extra pijnlijk. Wij probeerden hen – mede vanuit de extra coronasteun van het ministerie van OCW – zo goed mogelijk aan het museum verbonden te houden, bijvoorbeeld in de vorm van extra opdrachten voor de ontwikkeling van nieuw educatief materiaal.

Activiteiten voor volwassenen

Vanwege de coronamaatregelen was het in 2021 minder vaak mogelijk om lezingen in het museum te organiseren. Daarom is extra ingezet op het organiseren van online lezingen, ook in de periode dat het museum gesloten was voor publiek. Dit is een succes geweest: per online lezing meldden zich gemiddeld tussen de 200-300 bezoekers aan. Het aanbieden van online lezingen wordt in 2022 geëvalueerd en de strategie wordt doorontwikkeld.

Sprekende objecten audiotour

In het museale veld is de laatste jaren in toenemende mate aandacht voor beladen onderwerpen, waarbij met name het slavernijverleden en gender grote thema's zijn. Ook Museum Catharijneconvent erkent vanuit de eigen missie en visie het belang om hier meer aandacht te besteden. We willen meerdere perspectieven tonen aan het publiek. Daarom is er in 2021 gewerkt aan een nieuwe, aanvullende audiotour en extra publieksbegeleiding in de vaste collectiepresentatie onder de noemer *Sprekende objecten*.

Sprekende objecten vertelt bij zes objecten in de vaste collectiepresentatie over de invloed van het christendom op de houding ten opzichte van slavernij, ons koloniale verleden, missie en zending, armenzorg en misbruik. De audiotour behandelt ook onderwerpen als de historische verbeelding van Christus, het omstreden gebruik van kostbare materialen, woordgebruik en het bespotten van religie.

Utrecht Museumdag

Al 15 jaar werkt Museum Catharijneconvent binnen Samenwerkende Utrechtse Musea (SUM) en Utrechtse woonzorgcentra van AxionContinu samen om ouderen, en dan in het bijzonder dementerende ouderen, in aanraking te brengen met kunst en erfgoed. Binnen Vrijdag Museumdag ontvangen de deelnemende musea iedere vrijdag een groep ouderen. Bij Museum voor 1 dag doen we het tegenovergestelde: de musea zoeken de ouderen op en nemen collectiestukken mee. Vanaf 2020 wordt ook een Pop-Up Expo georganiseerd, een mobiele tentoonstelling die langs alle woonzorgcentra van AxionContinu reist. Het is altijd expliciet de bedoeling dat de ouderen worden gestimuleerd om hun zintuigen te activeren door objecten aan te raken of te ruiken. Soms kan er ook geproefd worden. Voor dementerenden zijn deze stimulaties van grote waarde. In 2021 is ook een pop-up locatie in de stad georganiseerd met objecten uit het museum. Utrecht Museumdag bereikte in 2021 ruim 3.000 ouderen.

Rondleidingen voor mensen met een visuele beperking

Museum Catharijneconvent wil graag toegankelijk zijn voor iedereen. Daarom is in 2021 verder gewerkt aan de ontwikkeling van rondleidingen voor mensen met een visuele beperking, zowel voor de vaste collectiepresentatie als voor de tijdelijke tentoonstellingen. Ruiken, voelen en luisteren staan bij deze anderhalf uur durende rondleidingen centraal. Hiervoor worden onder andere objecten uit de educatieve collectie gebruikt die mogen worden vastgehouden.

Canon van Nederland

De Canon van Nederland is een door het Nederlands Openluchtmuseum geïnitieerd samenwerkingsverband. Museum Catharijneconvent zet onder de vlag van de Canon van Nederland zes voorwerpen in

de schijnwerpers die symbool staan voor belangrijke historische gebeurtenissen en ontwikkelingen in Nederland.

Nieuwkomers

Een nieuwe publieksgroep voor de beleidsperiode 2021-2024 is die van nieuwkomers (mensen die om politieke, religieuze, economische of sociale redenen recent naar Nederland zijn gekomen). Dit kunnen net gearriveerde asielmigranten zijn die in een AZC wonen, maar ook mensen met een verblijfsvergunning die al even gevestigd zijn in Utrecht. Voor het bereiken van deze doelgroep en het opzetten van projecten werkt het museum samen met partners Welkom in Utrecht, Taal doet Meer, de Voorkamer, Babel Taalcurssussen en AZC Oog in Al. In 2021 zijn ontvangsten georganiseerd voor *Verhalen van Licht* en het *Huis van Sinterklaas*.

In 2021 is met name gewerkt aan een lesmodule inclusief interactief museumbezoek voor nieuwkomers die Nederlands leren, getiteld *Erop uit*. Deze module wordt vast onderdeel in het officiële inburgeringstraject van de Gemeente Utrecht. Daarnaast worden de module en het museumbezoek gratis aangeboden aan alle Utrechtse taalcoaches en hun studenten en werken de partners aan een project over Sint-Maarten, speciaal gericht op nieuwkomers. Helaas konden de geplande pilots geen doorgang vinden vanwege de coronamaatregelen.

Publieksbereik

Doelgroepen

Gebaseerd op marktonderzoek en de successen van de afgelopen jaren, werkte het museum ook in 2021 voor een aantal specifieke doelgroepen. Deze zijn:

- Traditionele museumbezoekers voor tentoonstellingen: in 2021 was 60% van de bezoekers vrouw en 60% van de bezoekers kwam van buiten de provincie Utrecht. 74% van de bezoekers was ouder dan 56 en 69% van de bezoekers was hoogopgeleid.
- Onderwijs: via het onderwijs is het museum bij uitstek in staat om een ander publiek te bereiken. Inmiddels is het museum een aantal jaren achterheen uitverkocht voor primair onderwijs. Helaas moest het museum vanwege de coronacrisis veel geplande bezoeken annuleren.
- Kinderen in gezinsverband uit de regio Utrecht: via onze familieprogrammering rond de feestdagen zijn we in staat om kinderen met hun (groot) ouders naar het museum te trekken
- Dagjesmensen: Het museum richt zich met het *Grootste Museum van Nederland* op de grote groep mensen die een dagje een stad bezoeken. Deze groep is over het algemeen lager opgeleid dan museumbezoekers.

Bezoekersidentiteiten

Museum Catharijneconvent wil al zijn bezoekers een onvergetelijke ervaring bieden. Vanaf 2020 werkt het museum met bezoekersidentiteiten ontwikkeld door prof. dr. John Falk. Uit jarenlang bezoekersonderzoek wist Falk zeven bezoekersidentiteiten te destilleren. Door in te spelen op deze bezoekersidentiteiten kunnen musea tegemoetkomen aan de behoeftes van hun bezoekers. De identiteiten zijn het uitgangspunt voor al onze museale activiteiten, van tentoonstellingen en familieprogrammering tot de randprogrammering. In 2021 is gewerkt aan de implementatie van de

bezoekersidentiteiten in het projectmatig werken en de bezoekersidentiteiten zijn gebruikt om in het kader van de verbouwing een visie op bezoekersbeleving te ontwikkelen.

Marktonderzoek

We monitoren de samenstelling van het publiek met het Hendrik Beerda Publieksonderzoek. Daarnaast geven de data van de Museumkaart ons veel specifieke informatie. Tentoonstellingen zijn in 2021 hoog gewaardeerd met een 8,6 voor *Maria Magdalena* en een 8,7 voor de vaste collectieopstelling. Het totale activiteitenprogramma van het museum werd gewaardeerd met een 8,5. Naast het marktonderzoek tijdens de tentoonstelling verricht het museum ook onderzoek voorafgaand aan programmering, zodat de interesses en behoeftes van het publiek goed meegenomen kunnen worden in de planvorming.

Digitaal

Het museum voert actief beleid om het aantal bezoekers aan digitale platforms te verhogen: de verschillende websites zijn hiervoor een belangrijk instrument en ontvingen in 2021 ruim 500.000 bezoekers. Het museum is actief op Facebook (18.000 volgers) en Twitter (2.752 volgers). Sinds 2021 is het museum meer actief op Instagram, met inmiddels 5.000 volgers. Samen met Buro30 organiseerde het museum bij de opening van *Maria Magdalena* voor het eerst een influencersbijeenkomst. Deze was een succes en zal – indien passend – bij komende tentoonstellingen herhaald worden.

Detail van een vrouwfiguur uit de Napolitaanse kerststal | Foto Femke Lockefeer

3. Collectie & Kennis

Inleiding

Museum Catharijneconvent beheert, verzamelt en ontsluit de belangrijkste collectie kunst- en cultuurhistorische objecten van het Nederlands christelijk erfgoed. Dit geeft het museum een nationale taak. Door de kunsthistorische waarde van de rijkscollectie heeft het museum bovendien een internationaal belang. Het museum werkte in 2021 aan de hand van het Collectieplan 2021-2024.

Voorwaardelijk bij het realiseren van de ambities en doelstellingen van het museum is het handhaven van het hoge niveau van beheer en behoud van de collectie. Zo heeft Museum Catharijneconvent een registratiegraad van 100%. Tentoonstellingen en restauratieprojecten gaan binnen het collectiebeleid van Museum Catharijneconvent hand in hand, waarbij tentoonstellingen vaak de directe aanleiding zijn om objecten te restaureren.

Aanwinsten

Napolitaanse kerststal

Met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Themafonds Beeldhouwkunst), het Mondriaan Fonds en de eigen Vereniging Vrienden, in het bijzonder het legaat Boogaards, heeft Museum Catharijneconvent in 2021 een unieke kerststal aangekocht, een Napolitaanse *presepe* uit de achttiende eeuw met ruim 700 figuren. De figuren werden gemaakt door barok- en rococokunstenaars en getuigen van ambachtelijke perfectie. Ze zijn een samensmelting van beeldhouwkunst, schilderkunst en textiel- en borduurwerk. De voorstellingen werden in de achttiende eeuw veelal geënceneerd door theaterregisseurs, zodat de kijker helemaal het

barokke tafereel werd ingezogen. Het intact gebleven ensemble in zijn rijkste uitingsvorm, inclusief decorstukken, is zeer zeldzaam en is recentelijk niet op de markt geweest. De aankoop is uniek in Nederland.

Al bijna honderd jaar presenteert Museum Catharijneconvent in de periode rond kerst een Napolitaanse *presepe* van veel bescheidener omvang. Het is een lang gekoesterde wens een kerstopstelling te kunnen maken die zich in omvang en sfeer kan meten met de beste voorbeelden in Italië. Met de nieuwe aanwinst gaat deze wens in vervulling. Het museum zal de Napolitaanse traditie vanaf 2022 op een spectaculaire manier aan het publiek tonen. Een bijzondere nieuwe kersttraditie in Utrecht!

Om de kerststal in volle glorie te tonen is een omvangrijk restauratieproject gestart om de ruim 700 figuren duurzaam te restaureren én de publiekspresentatie te realiseren. De crowdfunding-campagne 'Adopteer een Napolitaanse kerststal-figuur' die eind 2021 werd gelanceerd was een enorm succes. Op pagina 55 leest u hier meer over.

Paraferalia kardinaal Simonis

Begin september 2021 overleed kardinaal Ad Simonis, emeritus aartsbisschop van Utrecht. Een deel van zijn nalatenschap – zijn kardinaalsring, bisschopsstaf, miskelk en twee bisschopsmijters – is opgenomen in de collectie van Museum Catharijneconvent (binnen de collectie van de collectiestichting Aartsbisschoppelijk Museum). Het legaat van kardinaal Simonis voegt zich naadloos in de collectie bisschoppelijke waardigheidstekens

van zijn voorgangers die al in Museum Catharijneconvent worden bewaard. De staf en de kardinaalsring zullen daarom ook permanent te zien zijn in de 'Schatkamer' van het museum. Een beeldbepalend en typerend onderdeel van de paraferalia van Kardinaal Simonis is zijn bisschopsstaf, gemaakt van ebbenhout, ivoor en zilver, ontworpen door de Utrechtse edelsmid Jan Noyons. Deze staf is op het moment van schrijven te zien op de tentoonstelling *Van God Los?* over de veranderingen die de kerk doormaakte in de roerige jaren zestig.

Collectiemobiliteit

Museum Catharijneconvent hecht aan ruimhartig bruikleenverkeer en voert een ontzamelbeleid. Dit draagt bij aan collectiemobiliteit en aan kwaliteitsverbetering van de collectie.

- Vele honderden voorwerpen uit de collectie van Museum Catharijneconvent zijn in langdurig bruikleen bij andere organisaties. Het museum hecht grote waarde aan de zichtbaarheid van de collectie en voert daarom een genereus bruikleenbeleid voor zowel nationale als internationale musea.
- In 2021 zijn, naast de langdurige bruiklenen, 63 objecten uitgeleend aan in totaal 11 bruikleennemers. Voor de tentoonstelling *Kaarslicht* in Museum Gouda werd het schilderij getiteld *'t licht is op den kandelaar gestelt'* (RMCC s10) uitgeleend. Aan het Museum der Stadt Worms im Andreasstift te Worms werd voor de tentoonstelling *Here I Stand: conscience and protest 1521 to 2021* onder andere de kist met ijzerbeslag voor het archief van de synode van Dordrecht (SPKK v356) uitgeleend.

Bruikleenverkeer en corona

Ook in 2021 is veel gebruik gemaakt van virtueel koerieren vanwege de diverse lockdowns in verschillende delen van de wereld. Hoewel de meningen in de kunstwereld enorm zijn verdeeld

gaat Museum Catharijneconvent ervan uit dat het virtueel koerieren zeker opgenomen wordt in het geheel van mogelijkheden rondom bruiklenen. De verwachting is wel dat het fysieke koerieren weer de overhand zal krijgen.

Corona heeft uiteindelijk geen invloed gehad op de aangevraagde bruiklenen voor *Maria Magdalena*. Wat betreft de uitgaande bruiklenen heeft het museum zich flexibel opgesteld en kon het aapassen van data vanwege bijvoorbeeld uitgestelde tentoonstellingen bij collega-musea goed worden opgevangen.

Eigentijdse kunst

De belangstelling voor en de omgang met moderne en hedendaagse kunst loopt als een rode draad door de geschiedenis van ons museum. Eigentijdse kunst biedt de mogelijkheid tot reflectie op de hedendaagse rol van religie. Wat is de invloed van het christendom op onze samenleving? Het verwerven, onderzoeken en presenteren van actuele kunst biedt ook kansen om de betekenis van historische kunstwerken inzichtelijk te maken voor het publiek. Voor het doen van onderzoek op dit terrein is in 2021 gewerkt aan een onderzoeksplan. Conservator dr. Lieke Wijnia zal zich toelagen op een geïntegreerde benadering van moderne en eigentijdse kunst in de pijlers van onderzoek, collectie en presentatie. We zijn er zeer trots op dat het Prins Bernhard Cultuurfonds haar een conservatorenstipendium heeft toegekend. Met deze bijdrage kan het museum een junior conservator aanstellen die de dagelijkse taken van Lieke Wijnia overneemt, waardoor zij kan worden vrijgesteld voor het verrichten van onderzoek naar moderne kunst (1900-1960) en eigentijdse kunst (1960-heden) met een christelijke thematiek in de collecties van Nederlandse musea. De uitkomsten van dit onderzoek zullen een stevig fundament leggen onder de plannen van het museum voor het

Zilveren kelk van kardinaal Adrianus Simonis, Vervaardigd door Jan Noyons, Utrecht, 1957

presenteren en verzamelen van moderne en eigentijdse kunst.

Voor de positionering van eigentijdse kunst is het museum een meerjarige samenwerking aangegaan met de Vermeulen Brauckman Stichting. De stichting stelt voor een periode van vijf jaar jaarlijks €25.000 ter beschikking voor de ontwikkeling van de collectie eigentijdse kunst in Museum Catharijneconvent in relatie tot het collectiethema Verbeelding en interpretatie van verhalen in de Bijbel. Dankzij deze bijdrage kan het museum in de komende jaren de doelstellingen realiseren voor het collectioneren (via opdrachten en mogelijk ook verwervingen) van beeldbepalende eigentijdse kunst.

Beheer & Behoud

Restauraties

Verschillende voorwerpen uit de eigen collectie zijn voor de tentoonstelling *Maria Magdalena* gerestaureerd. De meest omvangrijke restauratie betrof de restauratie van het model van de Tempelberg/Haram al-Sharif, in 1879 door Conrad Schick gemaakt in opdracht van dominee Leendert Schouten. De totale bovenlaag werd ontdaan van later aangebrachte verflagen, waardoor het oorspronkelijke negentiende-eeuwse oppervlak weer zichtbaar werd. Tijdens de restauratie werd in het model ook een van de oorspronkelijke boompjes ontdekt, die waarschijnlijk in veelvoud op het model hebben gestaan. Sinds 2021 staat dit model opgesteld in onze *Feest!*-presentatie.

Digitalisering collectie en Kerkcollectie digitaal

In totaal zijn er 4.176 digitale afbeeldingen toegevoegd aan het collectiebeheersysteem. De Universiteitsbibliotheek Utrecht maakte voor ons digitale afbeeldingen van alle bladen van de handschriften ABM h62, ABM h63a en ABM h63b. De collectie van het museum wordt digitaal ontsloten via de eigen website, DiMCoN en Europeana.

Vrijwel alle afbeeldingen die er in hoge resolutie van museumobjecten zijn, kunnen via de webcatalogus zonder kosten worden gedownload. Ook kunnen gebruikers via de webcatalogus bibliotheekboeken aanvragen, welke dan op afspraak geraadpleegd kunnen worden.

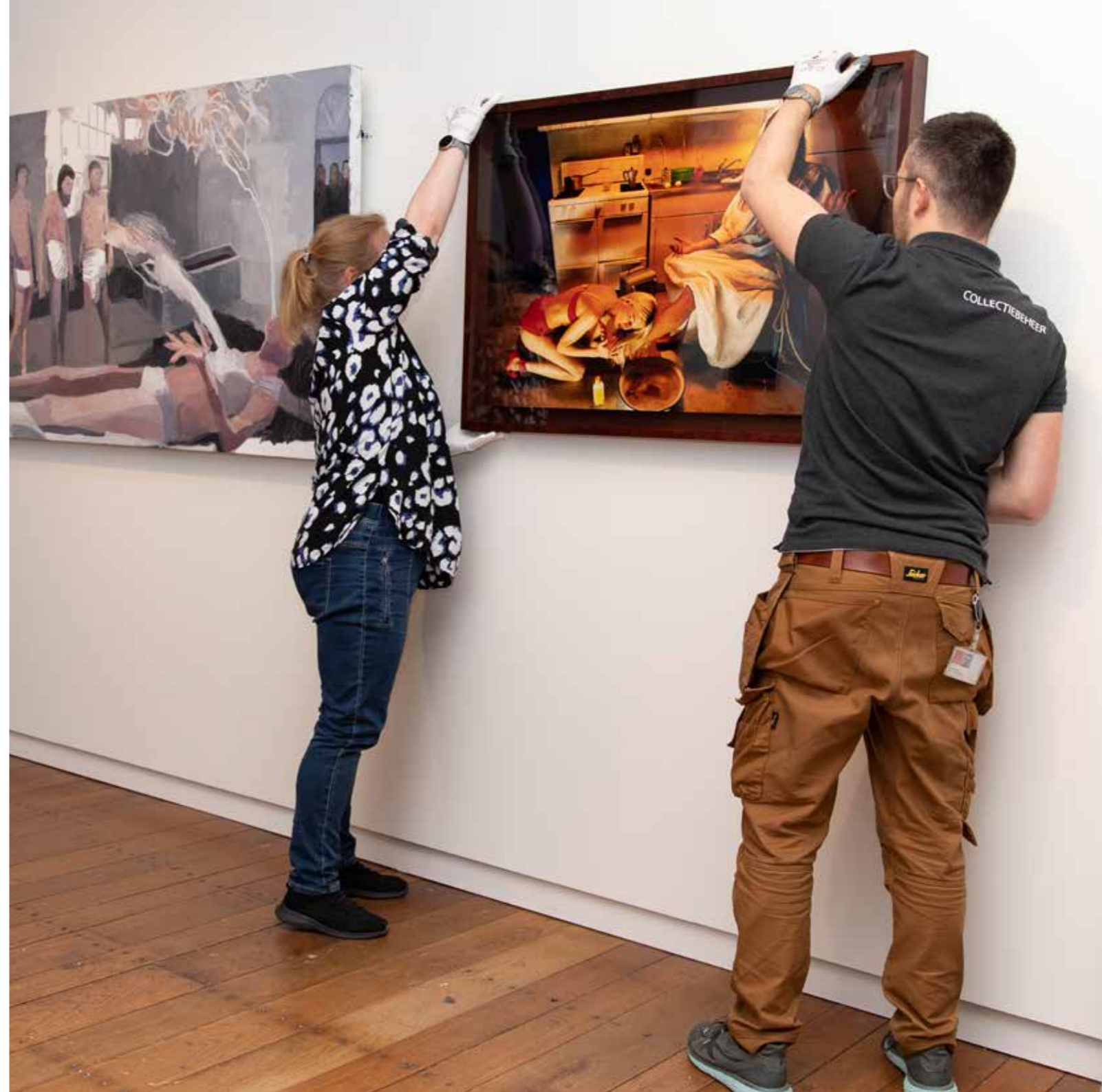
De afdeling Erfgoed in kerken en kloosters heeft in 2021 meer dan 30.000 objecten die zich *in situ* bevinden gedigitaliseerd voor de database Kerkcollectie Digitaal.

Registratie

Museum Catharijneconvent loopt voorop als het gaat over het beheer, de inrichting en toepassing van Adlib. In 2021 werden alle papieren inventarisvellen gescand. Deze scans werden vervolgens gekoppeld aan de betreffende objectrecords in onze database. Hierdoor zijn veel extra objectgegevens toegankelijk gemaakt. Er is met behulp van extra inhuur hard gewerkt aan het registreren van alle figuren en attributen van de Napolitaanse kerststal.

Erfgoed in kerken en kloosters

Het museum draagt mede zorg voor de collecties in kerken en kloosters door het geven van waarderings-, selectie- en herbestemmingsadvies. Daarnaast adviseert het museum op het gebied van beheer, behoud en restauratie. Het museum werkt door heel Nederland en voor alle denominaties. De samenwerking met kerkelijke partners verliep in 2021 – ook in het kader van de landelijke coronamaatregelen – goed. Met kerkelijke opdrachtgevers werden goede afspraken gemaakt over het houden van afstand en het aantal aanwezigen bij werkbezoeken. Het aantal kerk- en kloosterbezoeken van de erfgoed specialisten van het museum was hierdoor nagenoeg gelijk aan dat van voorgaande jaren, te weten aan bijna tweehonderd locaties.

Medewerkers van de afdeling collectiebeheer werken aan de opbouw van *Maria Magdalena* | Foto Femke Lockefeer

Mariakerk, Oosterwiltwerd | Foto Chris Booms

In 2021 is met de verschillende opdrachtgevers van de erfgoed specialisten, de kerkelijke partners, gesproken over het voortzetten van de aflopende samenwerkingsovereenkomsten. Alle partners hebben aangegeven de samenwerking voort te willen zetten de komende jaren. We zijn hier zeer blij mee. De belangrijke, urgente en hoogstaande expertise van onze erfgoed specialisten wordt op deze manier optimaal ingezet.

Kerkcollectie digitaal

In de online database Kerkcollectie Digitaal zijn de collecties van de Nederlandse kerken en kloosters beschreven en ontsloten. Het gaat om een uniek landelijk overzicht met daarin 300.000 beschreven voorwerpen. In 2021 hadden via Kerkcollectie Digitaal 780 kerkelijke eigenaren en erfgoed-professionals toegang tot de gegevens van religieuze voorwerpen in kerken en kloosters. Aan de digitalisering van gegevens werd in 2021 door 23 vrijwilligers onverminderd doorgewerkt.

Pilot 'Interieurwacht'

Met de Domkerk Utrecht is in 2021 een pilot 'Interieurwacht' gestart, die zich richt op het structureel begeleiden van eigenaren en beheerders als het gaat om onderhoud en instandhouding van religieuze interieurs. In de jaren negentig hadden veel monumentenwachten in ons land ook interieurwachters in dienst. De afgelopen vijftien jaar is het onderdeel 'Interieurwacht' echter bij de meeste monumentenwachten verloren gegaan. Het gebrek aan kennis en kunde op dit vlak wordt nu sterk gevoeld. Uit de vele vragen en verzoeken die wij ontvangen, blijkt dat ook kerken en kloosters geconfronteerd worden met vraagstukken over de fysieke toestand van hun interieur en collectie, kwesties van dagelijks beheer en behoud, transformatie- en restauratieopgaven. Binnen het totale veld van cultureel erfgoed is religieus erfgoed een aparte tak van sport, mede vanwege de liturgische en/of sacrale waarde die het in zich

draagt en vanwege de bijzondere klimaat-beheersingsvraagstukken in deze vaak zeer grote gebouwen. De erfgoed specialisten van Museum Catharijneconvent kunnen hier van grotere betekenis zijn: zij hebben de kennis en kunde in huis om kerkelijk eigenaars op een meer structurele basis te begeleiden. In samenwerking met de Domkerk wordt onderzocht hoe dit in de praktijk het beste vormgegeven kan worden. In de tweede helft van 2021 is er een analyse van verschillende interieuronderdelen gemaakt, om in het voorjaar van 2022 tot een meerjarige samenwerking met de Domkerk te komen.

Nationaal Programma Toekomst Religieus Erfgoed

Museum Catharijneconvent was ook in 2021 partner binnen het Nationaal Programma Toekomst Religieus Erfgoed. Dit programma is opgezet vanwege de huidige problematiek rondom het gebouwde religieuze erfgoed: eigenaren en beheerders hebben grote moeite om hun monumentale kerken en kloosters te exploiteren en in stand te houden. Tegelijkertijd groeit het bewustzijn van het nationale belang van deze gebouwen als dragers van religieuze en cultuur-historische waarden en als ijkpunten binnen onze dorpen, steden en landschappen.

Binnen het Nationaal Programma Toekomst Religieus Erfgoed zet Museum Catharijneconvent zijn kennis en expertise in ter bevordering van publiek-toegankelijkheid van kerkelijke monumenten en de totstandkoming van kerkensies. Het gaat specifiek om het inzetten op het behoud van als erfgoed betitelde kerken en hun interieurs, het actief uitdragen van het publieke belang van kerkgebouwen, het ondersteunen bij (en waar nodig participeren in) de totstandkoming van lokale kerkensies, en het scholen en begeleiden van kerkbesturen en vrijwilligers bij de vergroting van de toegankelijkheid van kerkgebouwen. Het Grootste

Heilige Maria Maïorkerk, Dordrecht | Foto Chris Booms

Museum van Nederland dient binnen het Nationaal Programma Toekomst Religieus Erfgoed als *best practice*. De deelnemers dienen als zodanig als aanjager en adviseur voor andere kerken en kloosters die zich richten op een grotere toegankelijkheid voor het publiek.

Voor de kerkenvisies, die vanuit de landelijke overheid worden bevorderd, levert Museum Catharijneconvent met zijn kennis en expertise een belangrijke bijdrage. De erfgoed specialisten van het museum stellen deze kennis ter beschikking voor de totstandkoming van kerkenplannen. Voor dertig gemeenten stelde Museum Catharijneconvent een waardstelling voor de kerkinterieurs binnen hun gemeentegrenzen op.

Kennisagenda religieuze interieurs in Nederland

Het museum verricht binnen het programma Toekomst Religieus Erfgoed nader onderzoek naar belangwekkende interieurs. Hiervoor heeft het museum samen met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een kennisagenda opgesteld. Het gaat om een onderzoeksproject over de meest bedreigde kerkinterieurs van Nederland. Eind november 2021 zijn de eerste vijf onderzoekspublicaties gepresenteerd. Deze beslaan de volgende thema's:

- Bossche Schoolkerken
- Protestantse kerken
- Waterstaatskerken
- Neogotische kerken
- Kloosterkapellen

Iedere publicatie is rijk geïllustreerd met speciaal voor deze gelegenheid gefotografeerde interieurs. Ook bevat elk rapport, naast een gedetailleerde toelichting op de karakteristieke eigenschappen van betreffende interieurs en het belang daarvan, een overzicht van de meest belangwekkende interieurs met daarbij een opsomming van de interieurs die absoluut behouden moeten blijven voor toekomstige

generaties. De publicaties zijn voor iedereen toegankelijk en te downloaden via de website van het museum.

In juli 2022 volgen nog vier publicaties in deze reeks:

- Schuil- en schuurkerken
- Orgels
- Kerken 1965-1990
- Kerken met profane, historische monumenten

De Gijselaar-Hintzenprijs

We zijn er zeer trots op dat de afdeling Erfgoed in kerken en kloosters de De Gijselaar-Hintzenprijs heeft gewonnen op de Kunsthistorische dag van de Vereniging van Nederlandse kunsthistorici (29 oktober 2021). De prijs is bedoeld als een eerbetoon aan een persoon of instantie, die middels boeken, artikelen of andere media, de kennis en het enthousiasme voor de kunsten heeft aangewakkerd bij een breed publiek. Een citaat uit het juryrapport: 'Het is zonneklaar dat dankzij de aanwezigheid van een brede en diepgaande kennis de afdeling EKK onmisbaar is geworden voor de instandhouding van het religieuze erfgoed in Nederland en voor de ontsluiting ervan voor een groot publiek. Het zijn deze eigenschappen waarbij de EKK naast het vastleggen van kennis over het religieus cultureel erfgoed ook de informatieoverdracht erover aan een groot publiek hoog in het vaandel heeft staan, die het fonds heeft doen besluiten zijn voorjaarsprijs aan deze afdeling van Museum Catharijneconvent toe te kennen.'

Internationale kerken

Museum Catharijneconvent vertelt het verhaal van het christendom in Nederland. Dit is niet compleet zonder de invloed van migratie te laten zien. Er zijn in Nederland ongeveer 1200 internationale kerkgemeenschappen en bijna een miljoen christenen met een migratieachtergrond. Hoewel het Nederlandse religieuze landschap altijd al sterk werd beïnvloed door migratie van christenen, is dit amper zichtbaar in het publieke domein.

Conservator internationale kerken

Dankzij ruimhartige steun van het Fonds voor Cultuurparticipatie en de Van Baaren Stichting zijn Samen Kerken in Nederland (SKIN, de koepelorganisatie van internationale en migrantenkerken in Nederland) en Museum Catharijneconvent een hechte samenwerking aangegaan. Vanaf 2021 werkt Madelon Grant, de coördinator van SKIN, als *embedded* conservator internationale kerken bij het museum. Speerpunt van haar werk is te onderzoeken hoe de diversiteit van het christendom een meer fundamentele plek kan krijgen binnen de collectie. Het eerste tastbare resultaat op dit gebied zal een update van de vaste collectiepresentatie in 2022 zijn. Ook is zij betrokken bij de nieuwe collectiepresentatie van het museum, die parallel loopt met de grootschalige verbouwing die het museum in voorbereiding heeft. Samenwerking met SKIN richt zich in eerste instantie op de periode 2021-2022. Zowel het museum als SKIN hebben echter de intentie uitgesproken om samenwerking ook na 2022 voort te zetten, en een fundamenteel en duurzaam karakter te geven.

In 2021 stonden de volgende projecten centraal:

- In september 2021 opende de focuspresentatie *Mystiek Moluks* (zie pagina 12 voor meer informatie). Dit was tevens de eerste tentoonstelling van conservator Madelon Grant.
- Er is hard gewerkt aan de tentoonstelling *Gospel* (te zien van 29 september 2022 t/m 10 april 2023), de eerste tentoonstelling in Nederland ooit over dit onderwerp;
- 2021 was ook het jaar waarin er voorbereidingen werden getroffen voor een publicatie over kerkinterieurs van migrantenkerken en internationale kerkgemeenschappen. Aan de hand van prachtige fotografie van de meest veelzijdige interieurs zoomt het boekwerk in op het verhaal van migratie en christendom in Nederland. Nog nooit is er op deze wijze aandacht besteed aan het erfgoed van de ruim een miljoen migrantenkerken in Nederland. Voor de totstandkoming van de publicatie werkt het museum nauw samen met (kunst)historici, antropologen, theologen, erfgoed specialisten, én natuurlijk de kerken zelf. De publicatie verschijnt in 2023.

Terminologie en inclusiviteit

Het museum ontwikkelt verschillende initiatieven voor het verbeteren van terminologie en niet-gewenst taalgebruik. Dit heeft betrekking op taalgebruik in de context van missie, zending en kolonialisme en op terminologie rond geestelijke en lichamelijke beperkingen. Bewoordingen in het collectiesysteem Adlib en Kerkcollectie Digitaal zijn aangepast, er wordt nagedacht over het gebruik van andere termen en museumteksten worden herlezen en herschreven. In 2021 richtte de aandacht voor terminologie en inclusiviteit zich in het bijzonder op de audiotour *Sprekende objecten* en de tentoonstelling *Maria Magdalena*.

Bezoekers uit woonzorgcentra bezoeken Museum Catharijneconvent vanwege Utrecht Museumdag | Foto Willem Mes

Onderzoek en valorisatie

Het museum is een plek van kennisdeling en ontmoeting. We ontsluiten de eigen collectie voor het algemene publiek, voor vakgenoten en voor wetenschappers. Voor kerkelijke eigenaren ontsluiten we ook de individuele collecties *in situ* en delen we, op basis van zorgvuldig opgestelde protocollen, kennis hierover met andere partijen, waaronder wetenschappers en gemeentelijke overheden. De bibliotheek is met een consequent verzamelbeleid van 150 jaar een belangrijk instrument voor onderzoek en kennisoverdracht. Daarnaast is het museum ook een instrument voor wetenschappers voor de valorisatie van hun onderzoek (bijvoorbeeld door als expert bij te dragen aan tentoonstellingen of door het geven van lezingen in ons randprogramma). Ook krijgt het onderzoek van museummedewerkers doorwerking in publicaties (zie pagina 87)

Onderzoek Claux de Werve

Met een beurs uit het Schoufour-Martin Fonds van Vereniging Rembrandt wordt onderzoek gedaan door kunsthistoricus Jip van Reijen naar de beeldhouwer Claux de Werve (1380?-1439). Met de verwerving in 2014 van een notenhouten Petrusbeeld dat in de nabijheid van Claux de Werve geplaatst kan worden (RMCC b304) is Museum Catharijneconvent het eerste museum in Nederland dat een stuk in huis heeft van deze vermoedelijk in Haarlem geboren kunstenaar.

Met het onderzoek moet een goed beeld ontstaan van het oeuvre en de persoon Claux de Werve ter behoeve van een mogelijke tentoonstelling over deze beeldhouwer. Ook zullen lacunes in de wetenschappelijke literatuur blootgelegd worden ter voorbereiding op een promotievoorstel over deze enigmatische kunstenaar. Dit sluit aan op een hernieuwde interesse in Bourgondische beeldhouwkunst op internationaal niveau.

Het onderzoek wordt extern begeleid door prof. dr. Frits Scholten (conservator beeldhouwkunst, Rijksmuseum) en dr. Wendelien van Welie-Vink (universitair docent, Universiteit van Amsterdam).

Internationaal belang

Op basis van de internationale kracht van de collectie en zijn rol als kenniscentrum, werkt het museum samen met partners in binnen- en buitenland. Naast alle doorlopende samenwerkingsverbanden waren de meest in het oog springende internationale activiteiten in 2021:

- Museum Catharijneconvent organiseerde in de zomer van 2021 in samenwerking met de Universiteit Utrecht, Universiteit Leiden, TU Delft en The Factum Foundation in Madrid een symposium in het kader van het onderzoek en restauratie van *De kruisiging* van de Meester van Lindau.
- Het museum werkt voor onderzoek naar de recent verworven achttiende-eeuwse Napolitaanse kerststal samen met experts in Italië (Museo e Real Bosco di Capodimonte, Napels en Duitsland (Bayerisches Nationalmuseum, München).
- Ten behoeve van een tentoonstelling in 2023 over de mooiste en krachtigste schilderijen uit de zestiende en zeventiende eeuw uit de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden werkt het museum nauw samen met The Phoebus Foundation in Antwerpen.

Talentontwikkeling

De kennis van de inhoudelijke staf van Museum Catharijneconvent is specialistisch. Dat maakt het noodzakelijk om talent zelf op te leiden. Het museum werkt daarom met junior-conservatoren om de noodzakelijke kennis en vaardigheden uit te breiden en over te dragen. In 2021 werden de junior-conservatoren middeleeuwen Christiaan Veldman en Jip van Reijen aangesteld. Zij werken aan tentoonstellingen en onderzoek, en valoriseerden hun kennis middels lezingen en publicaties. Rianneke van der Houwen is sinds 5 jaar werkzaam in het museum en volgt half 2022 Tanja Kootte op als conservator voor het Nederlands protestantisme. Sinds 2020 is Hanna Melse, gesteund door een Erfgoedtalentbeurs van het Mondriaan Fonds, voor een periode van twee jaar aangesteld om 'klaargestoomd' te worden voor de functie van de senior-erfgoedsspecialist protestants erfgoed. Deze talentontwikkeling is mogelijk door steun van financiers als de Van Baaren Stichting, de Vereniging Rembrandt en de Stichting Elise Mathilde Fonds. In een goed functionerende organisatie moeten mensen zich kunnen blijven ontwikkelen. Het museum stimuleert daarom het doen van opleidingen en stelt hier een ruimhartig budget voor beschikbaar.

Visie op de Pandhof van Museum Catharijneconvent, KAAAN Architecten en Origin Architecture and Engineering, voorjaar 2022

4. Verbouwing en herinrichting

Zoals eerder genoemd in dit jaarverslag heeft Museum Catharijneconvent ambitieuze plannen om te verbouwen. Door nieuwbouw en herinrichting willen we het museumgebouw geschikt maken voor het ontvangen van 230.000 bezoekers per jaar. Dit willen we doen door:

- Het verbeteren van de totaalbeleving. We willen meer ruimte en een betere routing door het hele gebouw. Hierbij worden de toegankelijkheid, faciliteiten en uitstraling verbeterd.
- Het omarmen en benutten van het kloostergebouw als een van onze topstukken voor een unieke ervaring.
- Het verbeteren van de zichtbaarheid van het museum bij aankomst in de Lange Nieuwstraat, met extra nadruk op de vindbaarheid van de ingang.
- Het continu en gevarieerd programmeren van tijdelijke tentoonstellingen. Ruimte voor het gelijktijdig programmeren van twee tentoonstellingen in plaats van één.
- Het ontwikkelen van een nieuwe collectiepresentatie, die geschikt is voor de volle breedte van het onderwijs en die in co-creatie met het onderwijs wordt gemaakt.

Dit alles met oog voor kwaliteit en detaillering, met groot respect voor de monumentale waarde van de gebouwen en een hoge duurzaamheidsambitie. Goed rentmeesterschap is essentieel om ook in de toekomst de collectie te kunnen ontsluiten voor nieuwe generaties. Het vraagt om aandacht voor de aarde en haar bewoners en aandacht voor de leefomgeving van de stad- en buurtbewoners.

Aandacht en openheid in gesprekken met de omgeving

Het museum spreekt veel en open met de omgeving. Vanaf het ontwikkelen van de ambities en het programma van eisen tot en met de stappen tijdens de keuze van de architect spraken we met een brede groep betrokkenen om input en reacties op te halen en ideeën te toetsen. Denk hierbij aan medewerkers en vrijwilligers, de Vereniging Vrienden en Fonds Museum Catharijneconvent, de collectiestichtingen, de directe burens en de buurtbewoners, scholen, het parochiebestuur en de locatierraad van de Catharinakathedraal en vanzelfsprekend de raad van toezicht. Ook werken we samen met bouwhistorische onderzoekers, erfgoedprofessionals en monumentenspecialisten van de Gemeente Utrecht en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en spreken we regelmatig met het Atelier Rijksbouwmeesters, de Provincie Utrecht, het Ministerie van OCW en museale partners. De grote ambities van het museum kunnen rekenen op enthousiaste reacties van alle gesprekspartners, en de verschillende gesprekken leveren waardevolle input op.

Architect

Na een periode van onderzoek, visievorming en gesprekken met de omgeving, ging het museum in 2021 op zoek naar een architect. De beoordelingscommissie onder leiding van rijksbouwmeester Francesco Veenstra koos in maart 2022 unaniem voor de visie van KAAAN Architecten waarin het monument en de nieuwe architectuur elkaar optimaal versterken. De commissie waardeerde zowel de integrale aandacht voor de bezoekersbeleving als het samenspel tussen oud en nieuw.

Ook roemde de commissie de reflectie van KAAAN op zowel het monument als de inhoud van het museum, waarbij gedurfde interventies eenheid brengen in het hele complex. Het voorstel biedt oplossingen voor de logistieke uitdagingen van het museum en schept mogelijkheden voor verduurzaming. Naast de rijksbouwmeester en vertegenwoordigers van het museum bestond de beoordelingscommissie uit Suzan te Brake (directeur Utrechts Monumentenfonds), Saskia Bak (directeur Museum Arnhem) en Peter Steijn (voormalig lid directieraad Gemeente Utrecht).

Over het architectenbureau

KAAAN Architecten is een in Rotterdam, São Paulo en Parijs gevestigd architectenbureau dat opereert in een mondiale context. Het bureau combineert praktische en academische expertise op het gebied van architectuur, stedenbouw en onderzoek. KAAAN Architecten bestaat uit een internationaal team van architecten, landschapsarchitecten, stedenbouwkundigen, ingenieurs en grafisch ontwerpers. Sinds de oprichting werkten zij aan een breed scala van projecten. Tot de recente opdrachtgevers behoren Het Koninklijke Museum voor Schone kunsten in Antwerpen (KMSKA), Museum Paleis het Loo in Apeldoorn en de Rechtbank in Amsterdam. Voor deze opdracht werkt het bureau samen met Origin Architecture & Engineering dat gespecialiseerd is in restauratie en renovatie van monumenten en landschappen.

Nieuwe collectiepresentatie

Een belangrijk onderdeel van de verbouwing is de ontwikkeling van een geheel nieuwe collectiepresentatie in het kloostergebouw. Deze wordt voor en in co-creatie met het onderwijs gemaakt. Museum Catharijneconvent ziet een grote rol voor zichzelf weggelegd in het ontvangen van het onderwijs. De nieuwe collectiepresentatie wordt vormgegeven door tentoonstellingsvormgever OPERA Amsterdam, in samenwerking met Studio Louter. De twee bureaus werkten onder meer samen voor het Trinity College in Dublin (de Book of Kells) en het Nationaal Holocaustmuseum in Amsterdam.

Financieel

De ambitieuze plannen vragen om extra steun van particulieren, fondsen en overheden. Het museum heeft er vertrouwen in dat huidige en nieuwe partners graag willen bijdragen aan het mogelijk maken van gezamenlijke ambities.

Planning

Op het moment van schrijven van dit jaarverslag is de visie van de architect net bekend. De komende tijd start een periode van ontwerpen en doorontwikkelen van de visie. Wanneer de verbouwing begint en het vernieuwde museum af is, is afhankelijk van de verdere uitwerking van de plannen. Het museum streeft ernaar om zo kort mogelijk te sluiten.

Visie op het voorplein van Museum Catharijneconvent, KAAAN Architecten en Origin Architecture and Engineering, voorjaar 2022

Alfred Stevens, *Maria Magdalena*, ca. 1887, Museum voor Schone Kunsten, Gent

5. Bedrijfsvoering en financiën

Organisatie

Het museum is ook in 2021 goed in staat geweest om de bijzondere omstandigheden het hoofd te bieden. We bouwden voort op de ervaringen uit 2020. Het museum kan rekenen op zeer kundig en gedreven personeel. Het ziekteverzuim was met 4.2% weliswaar gemiddeld in vergelijking met andere instellingen, maar een verdubbeling ten opzichte van 2020 en hoog voor Museum Catharijneconvent. Deze toename is te wijten aan het grote aantal coronabesmettingen onder het personeel. Het effect van het tijdelijk wegvallen van veel collega's werd niet onderschat. Dankzij de coronamiddelen van het ministerie van OCW was er bovendien ruimte om tijdelijke krachten aan te stellen.

Reorganisatie afdeling bedrijfsvoering

In 2021 is de reorganisatie van de afdeling bedrijfsvoering afgerond. De afdeling is opgesplitst in een afdeling gebouw, techniek en beveiliging, een afdeling bedrijfsvoering en een directie-secretariaat. Voor de drie afdelingen zijn drie hoofden aangesteld, die tevens zitting hebben in het management team. De reorganisatie heeft een positief effect: de lijnen zijn korter

Ticketingsysteem en cybersecurity

In 2021 is na een aanbestedingstraject gekozen voor het ticketing- en kassasysteem Recreatex. Eind 2021 is gestart met de implementatie hiervan. Wat betreft AVG en cybersecurity is er gewerkt aan bewustzijn in de organisatie over dit thema.

Thuiswerken

Zoals vrijwel overal werkte het grootste deel van de organisatie in 2021 thuis. Uitzondering werd

gemaakt voor de afdeling Collectiebeheer en de beveiliging. Eind 2021 is gestart met het vormgeven van de nieuwe manier van werken nadat alle landelijke maatregelen zijn opgeheven of sterk versoepeld. De verwachting is dat deels thuiswerken (richtlijn nu is 50% van de tijd) de standaard wordt. De preventiemedewerker heeft in 2021 aandacht gehad voor het thuiswerken. Hieruit zijn geen zaken gekomen die opvolging behoeven.

Museumcomplex

Meerjarenonderhoudsplan

Museum Catharijneconvent werkt met een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Deze is herzien in 2021 en heeft een doorkijk van tien jaar. Uiteraard hebben de verbouwingsplannen effect op de uitvoering van de MJOP. Vanuit het oogpunt van efficiënte inzet van de middelen wordt het onderhoud waar mogelijk uitgesteld totdat duidelijk is hoe de verbouwingsplannen eruitzien. Tegelijkertijd worden werkzaamheden gepland voor 2026/2027 naar voren gehaald en uitgevoerd met de verbouwing van het museum.

De MJOP houdt rekening met het huidige prijsniveau. Er is slechts een beperkte prijsindexatie meegenomen. De autonome prijsstijging van de bouwmarkt is een belangrijk punt van aandacht.

Het in stand houden en onderhouden van de technische installaties en de panden is goed ingebed in de organisatie en verder versterkt met de oprichting van de afdeling Gebouwbeheer, techniek en beveiliging als onderdeel van de reorganisatie van de afdeling Bedrijfsvoering.

Maria Magdalena bij de kruisiging, Oost-Nederland of West-Duitsland, ca. 1500-1510, Utrecht, Museum Catharijneconvent | Foto Marco Sweering

Routekaart verduurzaming musea

Het project Routekaart Verduurzaming Musea van de Museumvereniging betreft een onderzoek naar de verduurzaming van de rijksmusea. Dit vanwege de verduurzamingsambities van musea en de wettelijke verduurzamingseisen die in de komende jaren gaan gelden. Onderdeel hiervan is het verkrijgen van inzicht in de bijdrage die de musea kunnen leveren aan de reductie van de energievraag en het opstellen van een routekaart naar 2030 en 2040 om te voldoen aan de klimaatwet. 21 musea waaronder Museum Catharijneconvent nemen deel aan het project. Het onderzoek is uitgevoerd door Royal HaskoningDHV.

Museum Catharijneconvent is zeer geïnteresseerd om de aanbevelingen die volgen uit de routekaart op te volgen. In het kader van de grootschalige verbouwing is dit ook hét moment om te investeren in het uitvoeren van de maatregelen. Nader onderzoek van het museum laat zien dat hier een bedrag van 8 miljoen euro voor nodig is. Het museum is hiervoor afhankelijk van duurzaamheidsfinanciering van het ministerie van OCW.

Veiligheid

Zorg voor de veiligheid van de collectie, het publiek en de medewerkers is een continu punt van aandacht. In 2021 zijn de in 2020 als gevolg van de coronacrisis ingestelde veiligheidsmaatregelen van kracht gebleven. Na iedere landelijke persconferentie en wanneer dat nodig was kwam het crisisteam dat aan het begin van de pandemie werd aangesteld bijeen om te bespreken wat de afgekondigde maatregelen of versoepelingen betekenden voor het museum. We wisten ons steeds goed aan te passen aan de veranderende situatie. Gedurende de periodes dat het museum gesloten was zijn er dagelijkse controles uitgevoerd door medewerkers van de afdeling beveiliging en collectiebeheer. Het crisisteam heeft een *table top* calamiteitenoefening uitgevoerd.

Financiën

Algemeen

Museum Catharijneconvent heeft 2021 afgesloten met een positief resultaat uit reguliere c.q. genormaliseerde bedrijfsvoering van €21.620. Net als in 2020 is de coronacrisis van grote invloed geweest het afgelopen jaar. De aanvullende steun van het ministerie van OCW in 2021 heeft ertoe bijgedragen dat het jaar desondanks is afgesloten met een klein positief resultaat.

De afgelopen jaren heeft het museum gewerkt aan het versterken van het weerstandsvermogen, vanwege de coronacrisis is het niet mogelijk geweest dit in 2021 door te zetten. Zodoende is het weerstandsvermogen slechts zeer beperkt toegenomen tot €629.066 (2020: €607.447).

Risicomanagement

Uiteraard voert het museum een gedegen risicobeleid. De belangrijkste risico's vormen tegenvallende publieks- en fondsenwerfinkomsten. De huidige crisis heeft deze duidelijk zichtbaar gemaakt. Door de ontvangen aanvullende COVID-steun hebben rigoureuze maatregelen achterwege kunnen blijven. Diversificatie van inkomsten uit fondsen is en blijft belangrijk. Wat betreft de overige financiële risico's hanteert het museum een zeer terughoudend beleid. Het museum kent – met uitzondering van een eventuele grote (buitenlandse) kunstaankoop – een beperkt valuta-risico en door het overzichtelijke aantal opdrachtgevers een beperkt kredietrisico.

Toekomst

De coronacrisis doet niets af aan de ambities van het museum. Het tijdspad voor het bereiken van deze ambities is wel afhankelijk van economische ontwikkelingen als gevolg van de coronacrisis. Op korte termijn zijn het financieel uitdagende tijden. Het museum gaat ervan uit dat de negatieve invloed

van de crisis op museumbezoek vanaf 2022 zal afnemen en de groei van de museummarkt zal doorzetten. Als deze negatieve effecten toch langer aanhouden, dan zal het museum zich weten aan te passen, zal het kansen blijven zien en voor alles steeds een geweldige bezoekerservaring bieden.

Vereniging Vrienden, Fonds Museum Catharijneconvent en begunstigers

Museum Catharijneconvent is zeer dankbaar voor de grote achterban van Vrienden en Donateurs. Het doet ons goed dat zij het museum in 2021, ook toen onze deuren noodgedwongen gesloten waren, trouw zijn gebleven. Met de particuliere steun via de Vereniging Vrienden van het Catharijneconvent en Fonds Museum Catharijneconvent kan het museum vernieuwende tentoonstellingen realiseren, educatieve programma's ontwikkelen, restauratie- en onderzoeksprojecten uitvoeren en de talentontwikkeling van erfgoed specialisten financieren.

Fonds Museum Catharijneconvent

Fonds Museum Catharijneconvent droeg in 2021 in het bijzonder bij aan de realisatie van de tentoonstelling *Van God Los?*. Dankzij de crowdfunding voor de Napolitaanse kerststal en de definitieve afwikkeling van een legaat uit 2019, zijn de opbrengsten van het Fonds Museum Catharijneconvent in 2021 aanzienlijk hoger dan begroot. Het bestuur van het Fonds bedankt alle erflaters voor hun toezeggingen. Het museum is bovendien zeer erkentelijk voor de steun van alle particuliere donateurs die belastingvrije, periodieke schenkingsakten hebben afgesloten of op andere wijze bijdragen hebben toegezegd. In totaal is daarmee voor ruim €200.000 meerjarig toegezegd.

Vereniging Vrienden van het Catharijneconvent

De Vereniging Vrienden van het Catharijneconvent droeg in 2021 bij aan de realisatie van de tentoonstelling *Van God Los?*. Ondanks het feit dat het museum een groot deel van 2021 gesloten was, hebben we 90 nieuwe Vrienden mogen verwelkomen. De online lezingen – die erg goed bezocht werden – en museummagazine *De Catharijne* bleken belangrijke middelen om in contact te blijven met onze achterban. Mede namens het bestuur van de Vereniging Vrienden en het bestuur van Fonds Museum Catharijneconvent: veel dank voor de gulle en trouwe steun!

Begunstigers

Naast de structurele financiering van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ontving Museum Catharijneconvent bijdragen van verschillende fondsen en stichtingen voor de realisatie van vernieuwende tentoonstellingen, educatieve projecten, aankopen voor de collectie en de ontwikkeling van erfgoedtalent. Wij danken de VriendenLoterij, die ook in 2021 weer ruimhartig bijdroeg. De Van Baaren Stichting is een zeer trouwe partner, die het museum op tal van terreinen met incidentele en met meerjarige bijdragen ondersteunt. We zijn zeer dankbaar dat de stichting opnieuw heeft toegezegd met een bedrag van €100.000 per jaar te willen bijdragen aan onze activiteiten voor de periode 2021-2025. Daarnaast zijn wij gesteund door het K.F. Hein Fonds, het Prins Bernhard Cultuurfonds en vele fondsen en stichtingen die anoniemen wensen te blijven. Museum Catharijneconvent ontving ook steun voor het realiseren van de beleidsambitie voor inhoudelijke verbreding. Van het Fonds voor Cultuurparticipatie ontvingen we de toezegging voor een meerjarige bijdrage om samen met o.a. internationale kerkgemeenschappen de invloed van migratie op het christendom beter zichtbaar te maken in het museum. Ook het voornemen om weer

Feest! in Museum Catharijneconvent | Foto Lillian van Rooij

De engelen van de Napolitaanse kerststal worden onderzocht na verwerving | Foto Femke Lockefefer

hedendaagse kunst te onderzoeken, te verwerven en te tonen, past bij deze verbreding. De Vermeulen Brauckman Stichting steunde dit streven met de toekenning van een meerjarige bijdrage. Daarnaast werden de ambities van het museum op het terrein van onderzoek en kennisontwikkeling ondersteund. Het museum ontving in 2021 het conservatorenstipendium van het Prins Bernhard Cultuurfonds, een museumbeurs van het NWO en een beurs van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Schoufour-Martin Fonds). Ook onze educatieve programma's mogen rekenen op de steun van fondsen en stichtingen. Een brede coalitie van meer dan twintig financiers draagt bij aan het landelijke educatieve project *Feest! Weet wat je viert* en een anonieme familiestichting ondersteunt ons educatieproject Identiteit en Imago voor het voortgezet onderwijs.

Wij danken al onze financiers voor hun genereuze steun en betrokkenheid! Om de nationale collectie van christelijke kunst en cultuur in Nederland te behouden en op vernieuwende wijze toegankelijk te maken voor een groot en breed publiek, zijn hun bijdragen van groot belang. Wilt u meer weten over de mogelijkheden om bij te dragen aan de doelstellingen van Museum Catharijneconvent? Neem dan contact op met directeur Marieke van Schijndel via m.vanschijndel@catharijneconvent.nl.

Adopteer een Napolitaanse kerststalfiguur

Om de restauratie van de nieuw verworven achttiende-eeuwse kerststal mogelijk te maken, werd eind 2021 een grote crowdfundingcampagne gestart. De actie was een doorslaand succes. Ruim 900 mensen hebben een kerststalfiguur naar keuze geadopteerd en op die manier bijgedragen aan de restauratie en het behoud van de 714 figuren - mensen, dieren en decorstukken.

Omdat het aanvankelijke streefbedrag van €40.000 al na enkele dagen werd bereikt en minstens het dubbele nodig is om alle plannen te realiseren werd besloten om het streefbedrag te verhogen. De eindstand van de campagne bedroeg maar liefst €80.752. Dit succes is hét bewijs dat de traditie van de kerststal ook vandaag de dag nog tot de verbeelding spreekt. De reacties op het speciaal ingerichte crowdfunding-platform waren hartverwarmend. Het was mooi om te lezen dat iedereen zo een eigen reden had om mee te doen, met verhalen over lievelingsfiguren, over kerststalverzamelingen, over de liefde voor onze 'oude' stal en over symbolische adopties om naasten te eren of te gedenken. De Adoptanten worden op de hoogte gehouden van het proces richting de grote jaarlijkse publiekspresentatie vanaf kerst 2021.

Gereformeerde familie, Zwolle 1961 | Fotograaf onbekend

2022 en verder

Van God los? De onstuimige jaren zestig

Welkom in de onstuimige jaren zestig. Een van de meest revolutionaire én religieuze periodes uit de Nederlandse geschiedenis. Aan het begin van het decennium was de invloed van de kerk op het dagelijks leven nog alom aanwezig. Grote gezinnen waren normaal, gemengd trouwen was taboe en boodschappen deed men bij winkeliers van de eigen zuil. Toch ontstonden er barsten. Vrouwen gingen massaal aan de pil, heiligen werden overboord gegooid en homoseksualiteit werd voorzichtig bespreekbaar. Raakte Nederland van God los? *Van God los?* (19 februari t/m 28 augustus 2022) is de eerste tentoonstelling ooit over de grote religieuze veranderingen van de jaren zestig.

Paus Adrianus – Wereldleider uit Utrecht

In 2022 is het 500 jaar geleden dat Adrianus tot paus gekozen werd en viert Utrecht 900 jaar stadsrechten. In deze focuspresentatie (2 juni t/m 13 november 2022) staat de periode centraal waarin de in Utrecht geboren Adrianus paus was: tussen 1522-1523. Belangrijke stukken die te zien zijn, dateren daadwerkelijk uit zijn pausschap. Zo komen we heel dicht bij Adrianus en de problemen die hij moest oplossen. Adrianus was slechts 14 maanden paus. Welk verschil heeft hij kunnen maken?

Gospel

Van 29 september 2022 t/m 10 april 2023 organiseren we de allereerste Nederlandse tentoonstelling over gospel. De bezoeker gaat op een swingende en spirituele muzikale reis, waarin de ongelooflijke kracht van gospel kan worden ervaren. Door de bezoeker in aanraking te brengen met de geschiedenis en ontwikkeling van gospel, de invloed van gospel op populaire muziek én met de levende traditie van gospel in met name internationale kerken in Nederland, wordt duidelijk dat gospel altijd al actueel en relevant is geweest.

Van het ontstaan in de periode van slavernij, toen tot slaaf gemaakte mensen hun eigen situatie verbonden met het christelijke verhaal van redding en bevrijding, tot aan de hedendaagse strijd voor gelijkwaardigheid in de Black Lives Matter-beweging.

Spectaculaire kerstpresentatie

Kom kerst vieren in Museum Catharijneconvent! |Met kerst biedt het museum een totaalervaring voor de hele familie met verhalen die verwonderen en raken. Iedereen is welkom om te delen in het kerstgevoel. Hoogtepunt is de mooiste en grootste Napolitaanse kerststal buiten Italië, die straalt in hartje Utrecht. Jong en oud kunnen zich dan verwonderen bij een verfijnde miniatuurwereld waarin niet alleen de Heilige Familie, maar ook rumoerige markten, exotische dieren en zwevende engelen een plek hebben.

Grootste Museum van Nederland

Dankzij een gift van de VriendenLoterij van €660.000 gaat een langgekoesterde wens van het museum in vervulling: het compleet maken van het *Grootste Museum van Nederland*. Sinds de start van het project in 2017 sloten achttien kerken en synagogen zich aan en bezochten honderdduizenden bezoekers de locaties door het hele land. Nu is het tijd voor de volgende stap en verbreden we binnen het *Grootste Museum van Nederland* het aanbod van religieus erfgoed. In 2022 zullen we de mogelijkheden verkennen met hulp van externe erfgoedexperts en koepelorganisaties. Op termijn gaan we gebedshuizen uit diverse tradities en tijden toevoegen aan het project, zoals een moskee, een tempel, een betonkerk en een migrantenkerk. Zo laten we alle Nederlanders kennis maken met dit bijzondere erfgoed in eigen land.

Verkorte jaarrekening Museum Catharijneconvent

Balans per 31 december 2021

(Na resultaatbestemming)

	31-12-2021	31-12-2020		31-12-2021	31-12-2020
Activa	€	€	Passiva	€	€
Financiële vaste activa	19.500	0	Algemene reserve	629.066	607.447
Materiële vaste activa	1.453.259	1.581.035	Bestemmingsreserves	1.839.977	1.849.912
Totale vaste activa	1.472.759	1.581.035	Totale eigen vermogen	2.469.043	2.457.359
Voorraden	130.527	121.892	Aankoopfonds	535.027	535.027
Vorderingen	967.461	992.657	Vorzieningen	378.692	341.419
Liquide middelen	8.611.666	6.597.932	Langlopende schulden	5.115.026	3.577.050
Totale vlottende activa	9.709.654	7.712.481	Kortlopende schulden	2.684.624	2.382.661
Totale activa	11.182.412	9.293.516	Totale passiva	11.182.412	9.293.516

Categoriale exploitatierekening over 2021

	realisatie 2021	begroting 2021	realisatie 2020
	€	€	€
Baten			
Directe inkomsten			
Publieksinkomsten	530.033	324.925	362.801
Overige directe inkomsten	197.794	185.000	193.806
Totaal directe inkomsten	727.827	509.925	556.607
Indirecte inkomsten	6.283	0	8.414
Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	351.873	471.038	276.963
Private middelen - bedrijven	0	0	0
Private middelen - private fondsen	429.777	784.413	494.248
Private middelen - goede doelenloterijen	262.149	407.728	394.555
Totaal bijdragen uit private middelen	1.043.799	1.663.179	1.165.766
Totaal eigen inkomsten	1.777.909	2.173.104	1.730.787
Baten in natura	0	0	125.000
Subsidies			
Totaal structureel OCW	4.650.781	5.351.024	4.847.707
OCW: Regeling specifiek cultuurbeleid (publieksactiviteiten)	3.172.694	3.090.915	3.090.915
OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	789.254	1.585.310	1.081.993
OCW: Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	688.833	674.799	674.799
OCW: Kaderregeling exploitatiesubsidies onderzoek en wetenschap	0	0	0
Totaal structureel Provincie	0	0	0
Totaal structureel Gemeente	0	0	0
Totaal structureel publieke subsidie overig	0	0	0
Totale structurele subsidies	4.650.781	5.351.024	4.847.707
Incidentele publieke subsidies	1.253.364	137.800	1.542.588
Totaal subsidies	5.904.145	5.488.824	6.390.295
Totale baten	7.682.055	7.661.928	8.246.082

	realisatie 2021	begroting 2021	realisatie 2020
	€	€	€
Lasten			
Personeelslasten	4.007.855	4.257.338	3.716.564
Huisvestingslasten	924.745	1.284.000	1.075.846
Afschrijvingen	261.693	298.537	248.145
Aankopen	264.500	50.000	128.500
Overige lasten	2.180.767	2.511.755	2.527.210
Totale lasten	7.639.560	8.401.630	7.696.265
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	42.494	-739.702	549.817
Saldo rentebaten en -lasten	-30.810	-10.000	-6.948
Mutatie aankoopfonds	0	50.000	0
Exploitatieresultaat	11.685	-699.702	542.869

Toelichting op het resultaat

Exploitatieresultaat	11.685	542.869
Correcties voor bijzondere resultaten:		
Mutatie bestemmingsreserve COVID-19 *	5.789	-537.007
Resultaat herinrichting	4.146	5.935
Daadwerkelijke reguliere exploitatieresultaat	21.620	11.797

* Het in 2020 niet bestede deel van de aanvullende steun OCW COVID-19 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve COVID-19 en zal conform de afspraken met OCW in 2021 en toekomstige jaren worden aangewend.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Algemeen

De verkorte jaarrekening is ontleend aan de jaarrekening 2021 van Stichting Museum Catharijneconvent. Bij deze jaarrekening is door Mazars N.V. op 30 maart 2022 een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Deze jaarrekening heeft betrekking op de per 1 januari 1995 verzelfstandigde Stichting Museum Catharijneconvent te Utrecht. De Stichting ontvangt een bekostigingsbijdrage voor het beheer en behoud van de collectie en instandhouding van het gebouw. Daarnaast ontvangt de Stichting een subsidie voor publieksactiviteiten. Tevens worden inkomsten verworven door entreegelden, huuropbrengsten, sponsorgelden, bijdragen en schenkingen. De Stichting presenteert en beheert de Rijkscollectie die op basis van de beheersovereenkomst met de Staat aan de Stichting is toevertrouwd.

Handboek Verantwoording Cultuursubsidies 2021-2024

Met ingang van 1 januari 2021 is het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2021-2024 van kracht.

De richtlijnen hierin sluiten zoveel mogelijk aan op de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek (Boek 2, Titel 9) alsmede de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ 640, organisaties zonder winstoogmerk). De jaarrekening van Stichting Museum Catharijneconvent is opgesteld met inachtneming van de bepalingen in het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2021-2024.

De begroting is gebaseerd op de door de minister goedgekeurde meerjarenbegroting 2021-2024.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Het uitbreken van het coronavirus en de preventieve maatregelen genomen door de overheid zorgen voor grote economische onzekerheid. Voor Museum Catharijneconvent betreft het grootste risico dat bij gedwongen sluitingen de publieksinkomsten in zijn geheel wegvallen. Het ministerie van OCW heeft zowel voor 2020 (€ 1.253.100) als voor 2021 (€ 907.600) zorggedragen voor aanvullende steun, ook de Van Baaren (€ 30.000) Stichting heeft bijgedragen. De ontwikkelingen zijn op dit moment nog steeds onzeker en onderhevig aan veranderingen. Het is nog onzeker wanneer en hoeveel bezoekers we mogen ontvangen. Ook is nog zeer de vraag hoe COVID doorwerkt wanneer de crisis voorbij is op de economische situatie. De liquiditeit is ruim voldoende. Op basis van de huidige liquiditeitspositie, de verwachtingen over 2022 en met behulp van de hiervoor reeds benoemde steunmaatregelen kan de organisatie de huidige coronacrisis doorstaan zonder extra steun.

Vestigingsadres en inschrijffnummer handelsregister

De Stichting Museum Catharijneconvent is feitelijk gevestigd op Lange Nieuwstraat 38, 3512 PH te Utrecht. De stichting is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41187306.

Schattingen

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van de stichting zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien voor het vereiste inzicht noodzakelijk, is de aard van deze oordelen en schattingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Aan de stichting verbonden partijen betreffen:

- Stichting Fonds Museum Catharijneconvent
 - Vereniging Vrienden van het Catharijneconvent
- Beide verbonden partijen hebben een zelfstandig en onafhankelijk bestuur, waardoor geen overwegende zeggenschap heerst bij de verbonden partijen. Om deze reden worden de cijfers niet in de cijfers van Museum Catharijneconvent geconsolideerd.

Vergelijkende cijfers

De in deze jaarrekening opgenomen vergelijkende cijfers zijn gewijzigd ten opzichte van de vorig jaar opgemaakte jaarrekening. De eenmalige aanvulling vanuit OCW vanuit de Regeling aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector COVID-19 is verantwoord onder de incidentele publieke subsidies. Vorig jaar was deze opgenomen onder de structurele subsidie OCW.

De volgende posten zijn gewijzigd:

- Totaal structureel OCW
€ 4.847.707 was: € 6.100.807
- Incidentele publieke subsidies
€ 1.542.588 was: € 289.488

Deze wijziging heeft geen invloed op het resultaat en het totale vermogen.

Kunstcollectie

De collectie is overwegend eigendom van collectiestichtingen. Zij hebben het beheer van hun eigendom aan de overheid toevertrouwd. Bij de verzelfstandiging van het museum in 1995 is middels de Beheersovereenkomst de collectie vervolgens door de overheid in beheer gegeven aan Stichting Museum Catharijneconvent. Daarom is de collectie niet in de balans opgenomen. Tevens is bij de verzelfstandiging de intentie uitgesproken dat nieuwe verwervingen als eigendom worden toegevoegd aan de Rijkscollectie, welke deels ook door Stichting Museum Catharijneconvent wordt beheerd. Daarom zijn ook deze objecten niet in de balans opgenomen.

Grondslagen voor de waardering

Algemeen

De jaarrekening van Stichting Museum Catharijneconvent is opgesteld met inachtneming van de bepalingen in het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2021-2024. De waardering van activa en passiva vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders is vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van historische waarde verminderd met de op basis van de geschatte economische levensduur bepaalde afschrijvingen. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de historische kostprijs, eventueel verminderd met een geschatte restwaarde.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname, op investeringen in het boekjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd.

Vorraden

De voorraden voor verkoop worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere opbrengstwaarde. De waardering van de bestanddelen van de voorraden en van de bepaling op het resultaat op de goederen-transacties en -posities vindt plaats op basis van FIFO (first in - first out). Indien nodig wordt rekening gehouden met afwaarderingen wegens incurantheid.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Voor zover nodig wordt rekening gehouden met een voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Aankoopfonds

Het aankoopfonds is ter dekking van toekomstige investeringen in de collectie beheerd door de Stichting.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De hoogte van de voorziening wordt bepaald door de bedragen die naar schatting nodig zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, indien het effect van de tijdswaarde materieel is, vindt waardering plaats tegen contante waarde.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren.

Pensioenen

De pensioentoezegging aan het personeel is ondergebracht bij Pensioenfonds Zorg & Welzijn, een bedrijfstakpensioenfonds. De pensioenovereenkomst heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst met de kenmerken van een middelloonregeling. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als pensioenlast verantwoord in de staat van baten en lasten. Vooruitbetaalde premies worden verantwoord als overlopende activa indien dit leidt tot een terugstorting of vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans verantwoord. De stichting heeft geen verplichting tot het storten van een aanvullende bijdrage in geval van tekorten bij het pensioenfonds. De dekkingsgraad van het pensioenfonds was ultimo 2021 106,6% (2020: 92,6%). In het bijgewerkte herstelplan van maart 2019 laat PFZW zien dat de beleidsdekkingsgraad eind 2027 weer op het vereiste niveau kan zijn. Dit is binnen de wettelijke hersteltermijn van 10 jaar. Zolang er niet genoeg geld in kas is, past PFZW dit plan elk jaar aan en legt het ter goedkeuring voor aan toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB).

Voorziening jubileumuitkeringen

De voorziening voor jubileumuitkeringen dient te worden opgenomen conform de bepalingen uit Richtlijn 271 van de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De voorziening is berekend rekening houdend met deelnamekansen, toekomstige uitkeringen en reeds verstreken diensttijd. De voorziening wordt gevormd voor de in de CAO opgenomen toekomstige jubileumuitkeringen.

Langlopende schulden

De opgenomen investeringssubsidie betreft ontvangen bijdragen van derden ter financiering van investeringen. Vrijval vindt plaats naar rato van de afschrijvingen op de desbetreffende activa. Deze vrijval wordt ten gunste van het exploitatie-resultaat gebracht.

Voor het beheer en behoud van het gebouw wordt van OCW een bekostigingsbijdrage ontvangen, het per balansdatum nog niet bestede deel wordt tegen nominale waarde opgenomen.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, dit betreft meestal de nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet in de balans opgenomen verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten uit transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Kosten worden op basis van de gerealiseerde bestedingen toegerekend aan de exploitatiebegroting.

Opbrengstverantwoording

Algemeen

Baten omvat de opbrengsten uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen. Het niet aangewende bedrag van de toegekende Huisvestingssubsidie OCW voor de cultuurperiode 2017-2020 wordt in de balans als 'Nog te besteden huisvestingssubsidie OCW' onder de schulden opgenomen.

Investeringsubsidies

Subsidies met betrekking tot investeringen in de materiële vaste activa worden als verplichting op de balans opgenomen en in mindering gebracht op de staat van baten en lasten verwerkte afschrijvingen.

Verlenen van diensten

Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Tentoonstellingen

Voor tentoonstellingen waarvan de looptijd over 2 boekjaren plaatsvinden, worden de baten en lasten naar rato van de looptijd over deze 2 boekjaren verdeeld.

Vennootschapsbelasting

Op 1 februari 2021 is bericht ontvangen van de Belastingdienst inzake de beoordeling belastingplicht Vennootschapsbelasting. Op basis van de analyse wordt het museum vooralsnog als niet belastingplichtig aangemerkt voor de Vennootschapsbelasting. Geconcludeerd is dat er geen sprake is van het drijven van een onderneming voor de Vennootschapsbelasting. Ook wordt gesteld dat voor geen van de activiteiten sprake is van een winststreven. Dit leidt ertoe dat de Stichting vanaf 2016 niet als belastingplichtig is aangemerkt voor de Vennootschapsbelasting.

Jaarlijks zal worden beoordeeld of de analyse nog juist en accuraat is teneinde vast te stellen dat er geen sprake is van het drijven van een onderneming voor de Vennootschapsbelasting. De Stichting heeft de verplichting deze jaarlijkse monitoring met conclusies toe te sturen aan de Belastingdienst.

Toelichting op de balans per 31 december 2021

Financiële vaste activa

Dit betreft een verstrekte lening aan Catharijne Café om de periode met beperkende maatregelen door COVID-19 zo goed mogelijk door te komen. De hoofdsom bedraagt € 31.500. De verschuldigde rente bedraagt 3% per jaar.

	2021	2020
	€	€
Lening u/g Catharijne café		
Saldo per 1 januari	0	0
verstekte gelden	31.500	0
Saldo per 31 december	31.500	0
aflossingsverplichting komend boekjaar	12.000	0
Langlopend per 31 december	19.500	0

Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Herinrichting vaste presentatie	Inventarissen en inrichting	Totaal
	€	€	€	€
Het verloop in het verslagjaar is als volgt:				
Boekwaarde per 1 januari 2021	1.190.079	21.142	369.814	1.581.035
Bij Investerings	24.768	0	109.149	133.917
Af: Desinvesteringen	0	0	0	0
Af: Afschrijvingen	174.920	4.146	82.627	261.693
Bij: Corr. afschr. desinvesteringen	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2021	1.039.928	16.995	396.336	1.453.259
Aanschafwaarde per 31 december 2021	3.920.439	2.876.787	1.690.553	8.487.779
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2021	2.880.511	2.859.792	1.294.217	7.034.520
Boekwaarde per 31 december 2021	1.039.928	16.995	396.336	1.453.259

Vorraden

	31-12-2021 €	31-12-2020 €
Voorraad museumkaarten	15.299	8.954
Winkelvoorraad	115.228	112.938
	130.527	121.892

Vorderingen

	31-12-2021 €	31-12-2020 €
Handelsdebiteuren	30.537	33.519
Belastingen en premies sociale verzekeringen	215.431	225.797
Aflossingsverplichtingen leningen u/g	12.000	0
Overlopende activa	709.493	733.341
	967.461	992.657

Eigen vermogen

Het eigen vermogen per 31 december 2021 bedraagt € 2.469.043, dit bestaat echter voor € 1.839.977 uit vastgelegde bestemmingsreserves. Het vrij besteedbare deel (de algemene reserve) bedraagt zodoende € 595.650 (ultimo 2017: € 458.294).

	Algemene reserve €	Bestemmings- reserves €	Totaal €
Het verloop in het verslagjaar is als volgt:			
Saldo per 1 januari 2021	607.447	1.849.912	2.457.359
Resultaatbestemming 2021	21.620	-9.935	11.685
Saldo per 31 december 2021	629.066	1.839.977	2.469.043

De bestemmingsreserves zijn als volgt uit te splitsen:

	31-12-2021 €	31-12-2020 €
Bestemmingsreserve COVID-19	531.218	537.007
Bestemmingsreserve Verbouwing en Herinrichting	1.216.763	1.216.763
Overige bestemmingsreserves	91.996	96.142
	1.839.977	1.849.912

Vorzieningen

	31-12-2021 €	31-12-2020 €
Voorziening groot onderhoud	352.611	325.000
Voorziening jubileumgratificaties	26.081	16.419
	378.692	341.419

Langlopende schulden

	31-12-2021 €	31-12-2020 €
Investeringsubsidies	801.319	818.195
Nog te besteden huisvestingsubsidie OCW	4.313.707	2.758.855
	5.115.026	3.577.050

Kortlopende schulden

	31-12-2021 €	31-12-2020 €
Schulden aan leveranciers	419.531	299.548
Belastingen en premies sociale verzekeringen	157.738	156.516
Overlopende passiva	2.107.354	1.926.597
	2.684.624	2.382.661

Toelichting op de categoriale exploitatierekening over 2021

	realisatie 2021 €	begroting 2021 €	realisatie 2020 €
Resultaat			
In 2021 is een positief resultaat gerealiseerd van € 11.685 bestaande uit:			
Resultaat reguliere exploitatie	21.620	-98.725	11.797
Resultaat herinrichting	-4.146	-4.146	-5.935
Niet bestede deel aanvullende steun OCW COVID-19*	-5.789	-596.831	537.007
Incidentele bate	0	0	0
	11.685	699.702	542.869

* Van het niet bestede deel van de aanvullende steun OCW COVID-19 uit 2020 is in 2021 een bedrag van € 5.789 onttrokken.

Publieksinkomsten

Inkomsten uit kaartverkoop	411.505	247.425	294.835
Overige publieksinkomsten	118.528	77.500	67.966
	530.033	324.925	362.801

Subsidies structureel OCW

OCW: Regeling specifiek cultuurbeleid (publieksactiviteiten)	3.172.694	3.090.915	3.090.915
OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	789.254	1.585.310	1.081.993
OCW: Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	688.833	674.799	674.799
	4.650.781	5.351.024	4.847.707

In het bedrag voor 2021 zitten eenmalige aanvullingen opgenomen voor:

- Regeling aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector COVID-19 (RAOCCC) van € 907.600;
- De uitvoering van een visitatie van € 17.500.

Voor de subsidies in het kader van Huisvesting en Collectiebeheer is thans de beschikking ontvangen met betrekking tot 2022. Op basis van de Erfgoedwet is er wel continuïteit voor de lange termijn in de financiering van het beheer van Huisvesting en Collectie.

Personeelslasten

	realisatie 2021 €	begroting 2021 €	realisatie 2020 €
Lonen en salarissen (incl sociale- en pensioenlasten)	3.516.871		3.423.514
Inhuur personeel	321.703		201.494
Overige personeelskosten	169.282		91.556
	4.007.855	4.257.338	3.716.564

In het verslagjaar waren er gemiddeld 53,2 fte werkzaam (2020: 53,0).

Wet Normering Topinkomens

Op 1 januari 2013 is de wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Museum Catharijneconvent. Het voor Stichting Museum Catharijneconvent toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2021	<u>Drs. M.A.van Schijndel</u>
Functiegegevens	directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01/31-12
Omvang dienstverband	1,0 fte
Dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 129.815
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.351
Bezoldiging	€ 144.166
Individueel WNT-maximum	€ 209.000

Gegevens 2020

Functiegegevens	directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01/31-12
Omvang dienstverband	1,0 fte
Dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 120.400
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.073
Bezoldiging	€ 134.473
Individueel WNT-maximum	€ 201.000

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder.

<u>Naam topfunctionaris</u>	<u>Functie</u>
Drs. C.J. Beuving	voorzitter
Drs. A. Pastoor	lid
Mr. G.R.C. Dierick	lid
Y.E.A.M. de Haan RE	lid
Prof. Dr. J.C. Kennedy	lid
Prof. Dr. A.M. Koldewij	lid
Prof. Dr. K. Putters	lid

Uitkeringen wegens beëindigen dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking in 2021.

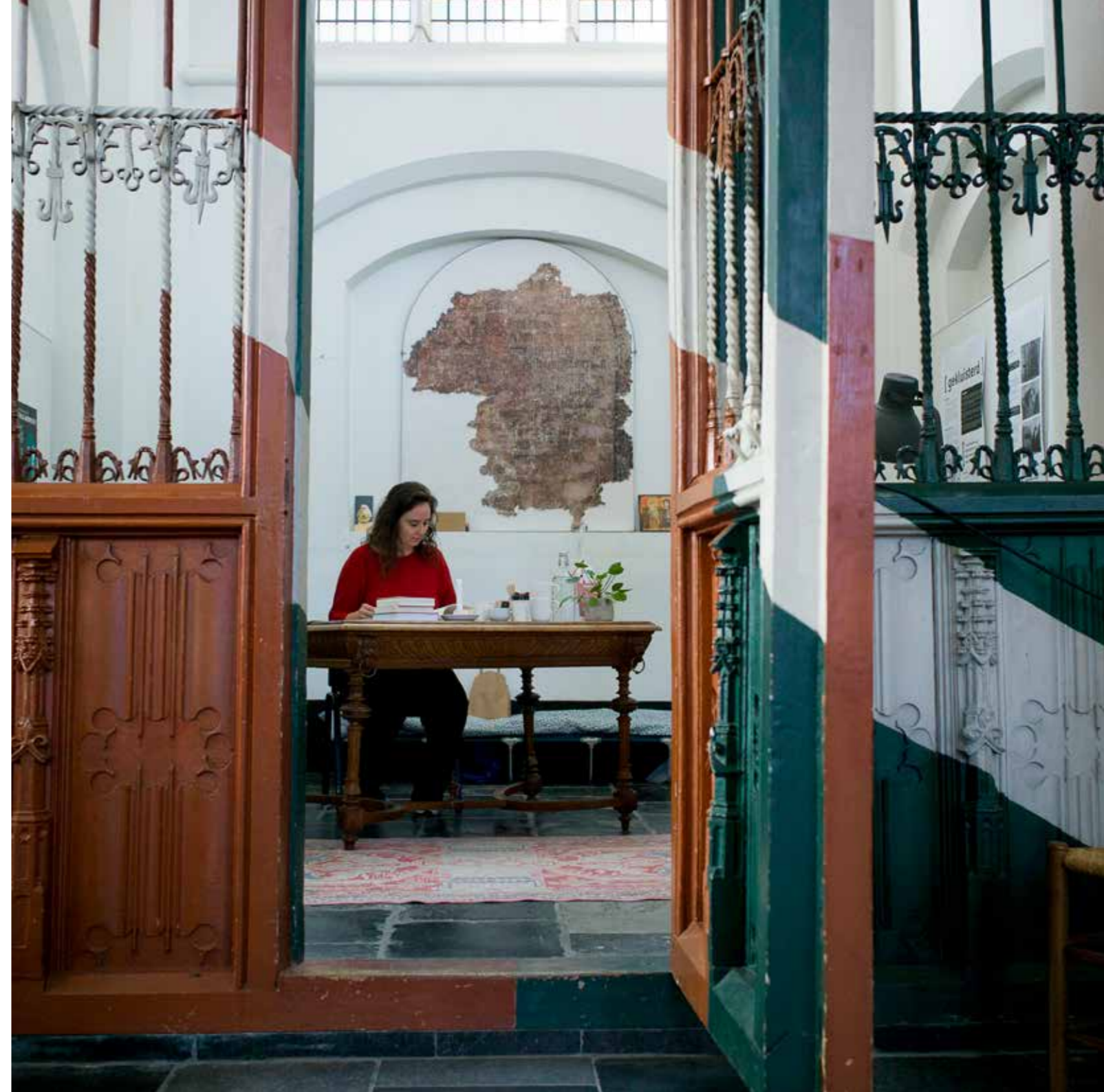
Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Aankopen

Dit betreft de in 2021 aangekochte 'Napolitaanse kerststal' voor € 255.000 alsmede 2 tekeningen van Charlotte Dematons.

Conservator Lieke Wijnia deed gedurende 28 uur onderzoek voor de tentoonstelling Maria Magdalena in de Andreaskapel van de Jacobikerk in Utrecht | Foto Jan Westerhuis

Verkorte jaarrekening Fonds Museum Catharijneconvent

Fonds Museum Catharijneconvent is opgericht op 5 mei 2011. Het Fonds heeft als doel het werven van middelen en het verstrekken van steun voor het brede palet aan activiteiten dat Museum Catharijneconvent onderneemt. Het gaat in het bijzonder om tentoonstellingen, wetenschappelijk onderzoek, restauratie, educatie en conservering.

Het bestuur van het Fonds zet zich ook in voor het genereren van middelen bij externe fondsen en steunstichtingen. Deze middelen vloeien vaak rechtstreeks naar het museum, waardoor deze baten niet zichtbaar zijn in de jaarrekening van het Fonds. Het museum dankt het fondsbestuur voor deze succesvolle inspanningen. De directeur, de fondsenwervers, de educatoren en de conservatoren onderhouden op persoonlijke wijze de relatie met de Donateurs van het Fonds.

Bestuur Fonds Museum Catharijneconvent

Het Fonds heeft een stichtingsstructuur met een bestuur. Het bestuur van Fonds Museum Catharijneconvent bestond per 31 december 2021 uit:

Ir. P.J.A.M. (Pieter Jan) Schretlen (voorzitter)

Mr. drs. J.P. (Peter) van der Meij (penningmeester)

P.G.J. (Peter) Breukink (bestuurslid)

K.D. (Klaas Dirk) Bruintjes (bestuurslid)

Drs. C.J. (Kees) Beuving (bestuurslid)

Drs. R.A.M. Chr. (Rogier) Moulen Janssen (bestuurslid)

Drs. M.A. (Marieke) van Schijndel, MBA (bestuurslid)

Nieuwe schenkingen

Het bestuur van Fonds Museum Catharijneconvent kijkt wederom terug op een jaar dat getekend werd door de coronapandemie. Fysieke samenkomsten in het museum waren hierdoor beperkt. Donateurs wisten het museum desondanks ook in 2021 goed te vinden. Het gaf het museum vertrouwen in de toekomst en een steun in de rug bij de taak het waardevolle christelijke erfgoed te behouden, beheren en te tonen aan een groot publiek – ook

onder moeilijke omstandigheden. In 2021 heeft Fonds Museum Catharijneconvent weer een aanzienlijk aantal schenkingen mogen ontvangen. Hartverwarmend was de al eerder genoemde grote belangstelling voor de crowdfundingcampagne om restauratie van de verworven achttiende-eeuwse Napolitaanse kerststal mogelijk te maken. Ook het aantal toezeggingen van nalatenschappen blijft groeien. Het Fonds en het museum zijn alle Donateurs en andere particuliere gevers zeer dankbaar voor hun gulle bijdragen.

Informatie

Voor informatie over Fonds Museum Catharijneconvent kunt u contact opnemen met medewerkers fondsenwerving en relatiebeheer Anne Broeksma (a.broeksma@catharijneconvent.nl) en Rob Tigelaar (r.tigelaar@catharijneconvent.nl), tel. 030-231 38 35. Voor informatie over de activiteiten van het Fonds kunt u ook terecht op www.catharijneconvent.nl/steun-het-museum.

Schenkingen

Fonds Museum Catharijneconvent heeft de culturele ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling) en is vrijgesteld van schenk- en erfbelasting. Giften komen daardoor geheel ten goede aan het museum. Voor donateurs van culturele ANBI's geldt een extra giftenaftrek. Particulieren mogen in de aangifte inkomstenbelasting 1,25 keer het bedrag van de gift aftrekken van het belastbaar inkomen. Deze extra aftrek geldt voor alle giften aan een culturele ANBI, dus zowel de eenmalige als de periodieke giften, voor een maximum aan schenkingen van €5.000 per jaar. Het betekent dat u maximaal €1.250 per jaar extra af kunt trekken.

Stichting Fonds Museum Catharijneconvent
IBAN: NL35 RABO 0155435523
RSIN nummer: 850617492

Balans per 31 december 2021

(Na resultaatbestemming)

Activa	31-12-2021 €	31-12-2020 €	Passiva	31-12-2021 €	31-12-2020 €
Vorderingen	107.456	20.391	Reserves en fondsen		
			Reserves	185.579	189.196
			Fondsen	490.632	404.580
				676.211	593.776
Liquide middelen	1.421.008	1.421.254	Kortlopende schulden	852.253	847.869
Totale activa	1.528.464	1.441.645	Totale passiva	1.528.463	1.441.645

Staat van baten en lasten over 2021

Baten	realisatie 2021 €	begroting 2021 €	realisatie 2020 €
Baten van particulieren	194.316	117.000	98.521
Baten van andere organisaties zonder winststreven	123.795	40.000	114.000
Totale baten	318.111	157.000	212.521
Lasten			
Besteed aan doelstellingen	221.313	232.600	232.863
Werving baten	8.405	0	0
Beheer en administratie	0	0	0
Totale lasten	229.718	232.600	232.863
Saldo voor financiële baten en lasten	88.393	-75.600	-20.342
Financiële baten en lasten	-5.958	-50	-29
Exploitatiesaldo	82.435	-75.650	-20.371

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Algemeen

De verkorte jaarrekening is ontleend aan de jaarrekening 2021 van Stichting Fonds Museum Catharijneconvent. Bij deze jaarrekening is door Mazars N.V. een beoordelingsverklaring verstrekt.

Grondslagen voor de waardering

Algemeen

Deze jaarrekening heeft betrekking op Stichting Fonds Museum Catharijneconvent. De stichting is gevestigd te Utrecht.

De jaarrekening is opgemaakt conform de Richtlijn 650 'Fondsenwervende instellingen' zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten. De waardering van activa en passiva geschiedt tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. De stichting heeft de ANBI status en is geregistreerd onder RSIN nummer 850617492.

Coronavirus

Het uitbreken van het coronavirus en de preventieve maatregelen genomen door de overheid zorgen voor grote economische onzekerheid. De gevolgen voor Fonds Museum Catharijneconvent zijn beperkt. De uitgaven van de Stichting worden aangepast op draagkracht van de stichting. De uitgaven volgen de inkomsten. De risico's zijn daarom zeer beperkt. De ontwikkelingen zijn op dit moment echter zeer onzeker en onderhevig aan veranderingen. Aangezien er buiten de verplichtingen van reeds ontvangen bijdragen en giften, geen andere financiële verplichtingen zijn, kan de Stichting de huidige crisis doorstaan zonder externe steun.

Toelichting op de balans per 31 december 2021

Vorderingen

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Rekening-courant Stichting Museum Catharijneconvent	19.741	19.741
Overlopende activa	87.716	650
	107.456	20.391

Liquide middelen

Rekening-courant Rabobank	443.534	443.830
Spaarrekening Rabobank	977.474	977.424
	1.421.008	1.421.254

De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve heeft als doel de voortgang van de werkzaamheden van Stichting Fonds Museum Catharijneconvent voor enige tijd veilig te stellen. Gezien de beperkte risico's voor de stichting zelf is voornamelijk afgezien van de vorming van een continuïteitsreserve.

Bestemmingsreserve

	2021	2020
	€	€
Dit betreft een door het bestuur gevormde reserve ten behoeve van de ondersteuning van activiteiten van Museum Catharijneconvent. Het verloop is als volgt:		
Saldo per 1 januari	167.511	186.621
Resultaatbestemming	2.341	-19.110
	169.852	167.511

Overige reserves

Saldo per 1 januari	21.685	21.714
Resultaatbestemming	-5.958	-29
	15.727	21.685

Bestemmingsfondsen

Nog niet in zijn geheel bestede giften en bijdragen van derden aan specifieke doelstellingen worden gereserveerd in daarvoor bestemde bestemmingsfondsen.

	2021	2020
	€	€
Saldo per 1 januari	404.580	405.813
Resultaatbestemming	86.052	-1.233
Saldo per 31 december	490.632	404.580
De bestemmingsfondsen zijn als volgt te specificeren:		
Bestemmingsfonds kennisgebied Protestantisme	98.508	116.258
Bestemmingsfonds Ir. Frank N. Vroom	63.853	78.853
Bestemmingsfonds Oud-Katholieke Collectie	144.188	117.000
Bestemmingsfonds educatieproject Identiteit en Imago voor VMBO	16.659	6.659
Bestemmingsfonds educatieproject 'Feest! Weet wat je viert'	75.810	60.810
Bestemmingsfonds restauratie Napolitaanse kerststal	66.614	0
Bestemmingsfonds verbouwing en herinrichting 'Nieuw Museum'	25.000	25.000
	465.632	379.580

Kortlopende schulden

Overlopende passiva	852.253	847.869
---------------------	---------	---------

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2021

	realisatie 2021	begroting 2021	realisatie 2020
		€	€
Baten uit eigen fondswerving			
Algemene giften	51.746	25.000	60.891
Tentoonstelling <i>Maria Magdalena</i>	5.000		
Oud-Katholieke Collectie (legaat)	27.188	0	0
Fonds op naam Ir. Frank N. Vroom	5.000	5.000	5.000
Werk conservator M. Leeflang	10.000	10.000	10.000
Onderzoek en restauraties	0	2.000	2.000
Restauratie <i>De Kruisiging</i> van de Meester van de bewening van Christus te Lindau	0	0	3.380
Educatieproject <i>Feest!</i>	15.000	0	15.000
Educatieproject Identiteit en Imago voor VMBO	42.000	40.000	38.000
Napolitaanse kerststal	89.927	0	0
Kennisgebied protestantisme	72.250	75.000	78.250
	318.111	157.000	212.521

	realisatie 2021	begroting 2021	realisatie 2020
		€	€
Besteed aan doelstelling			
Bijdrage t.b.v. kennisgebied Protestantisme	90.000	90.000	90.000
Bijdrage t.b.v. Onderzoek/restauratie	0	2.600	5.380
Bijdrage t.b.v. werk van conservator middeleeuwen dr. M. Leeflang	10000	10000	10.000
Bijdrage t.b.v. educatieproject <i>Feest! Weet wat je viert</i>	0	0	11.690
Bijdrage t.b.v. educatieproject Identiteit en Imago voor VMBO	32.000	40.000	31.341
Bijdrage t.b.v. tentoonstelling <i>Allemaal Wonderen</i>	0	0	40.000
Bijdrage t.b.v. tentoonstelling <i>Body Language</i>	0	0	40.000
Bijdrage t.b.v. <i>Maria Magdalena</i>	46.000	40.000	
Bijdrage t.b.v. Restauratie Napolitaanse kerststal	23.313	0	0
Bijdrage t.b.v. Oud-Katholieke Kunst	0	20.000	0
Bijdrage t.b.v. Textielrestauraties vaste collectie kerkelijk textiel	20.000	5.000	4.452
Onvoorzien	0	25.000	0
	221.313	232.600	232.863

Verkorte jaarrekening Vereniging Vrienden van het Catharijneconvent

De Vereniging Vrienden van het Catharijneconvent is opgericht op 8 september 1971. De Vereniging stelt zich ten doel om het museum te ondersteunen, in het bijzonder bij het mogelijk maken van aanwinsten. In 2021 heeft de Vereniging Vrienden een bedrag van €45.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van het museum en de collectie. Daarnaast is er in 2021 een bedrag van €50.000 gereserveerd om in 2022 een nieuw hedendaags kunstwerk te schenken aan het museum namens de Vrienden, als jubileumcadeau om het 50-jarig bestaan van de vereniging te vieren.

Museum Catharijneconvent organiseert in nauwe samenwerking met het bestuur van de Vereniging verschillende activiteiten, waaronder de Vriendendag, Catharijn Classique en een uitgebreid on- en offline lezingenprogramma. Het aantal Vrienden (leden, introducés en als Vriend geregistreerde organisaties) is toegenomen tot 1.880. We hebben 90 nieuwe Vrienden mogen verwelkomen. De omvang van het Vriendenbestand en de financiële bijdrage van de Vereniging zijn een blijk van het maatschappelijk draagvlak van het museum.

Bestuur Vereniging Vrienden van het Catharijneconvent

Het bestuur van de Vereniging Vrienden van het Catharijneconvent bestond per 31 december 2021 uit:

mr. drs. J.P. van der Meij (Peter), (voorzitter)

mr. J.A. de Bruijn (Jan), lid (secretaris en penningmeester)

drs. J.J. (Joleen) Heringa

ds. N.J. (Netty) de Jong-Dorland

dr. A. (Arnold) Smeets,

Een trouwe en betrokken achterban

Het bestuur van de Vereniging Vrienden van het Catharijneconvent heeft meegeleefd met de gevolgen van de coronamaatregelen voor het

museum, die er ook in 2021 voor zorgden dat de deuren een tijd gesloten waren. Het bestuur is dan ook extra dankbaar dat in 2021 90 nieuwe Vrienden de weg naar het museum wisten te vinden. Een trouwe achterban van ondersteuners is cruciaal voor de activiteiten en voor het draagvlak van het museum. Het bestuur kwam enkele malen samen, maar heeft door de pandemie minder activiteiten kunnen organiseren. De geplande feestelijkheden om stil te staan bij het 50-jarige jubileum van de bloeiende Vereniging Vrienden, werden doorgeschoven naar volgend jaar. Wel werden ter vervanging van andere activiteiten alle Vrienden en Donateurs in juni uitgenodigd voor de opening van de langverwachte tentoonstelling *Maria Magdalena*. Dat een gesloten museum toch een groot bereik kan hebben, bleek wel uit het zeer goed bezochte online lezingenprogramma. Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 29 mei werd Arnold Smeets benoemd en hartelijk verwelkomd als nieuw lid van het bestuur.

Vereniging Vrienden van het Catharijneconvent
IBAN: NL88 RABO 0384202764
RSIN nummer: 8161.07.646
Kamer van Koophandel: 40477041

Informatie

Voor informatie over de Vereniging Vrienden kunt u contact opnemen met medewerkers fondsenwerving en relatiebeheer Anne Broeksma (a.broeksma@catharijneconvent.nl) en Rob Tigelaar (r.tigelaar@catharijneconvent.nl), tel. 030-231 38 35. Voor informatie over de activiteiten van de Vereniging Vrienden kunt u de website van het museum bezoeken.

Balans per 31 december 2021

(Na resultaatbestemming)

Activa	31-12-2021 €	31-12-2020 €	Passiva	31-12-2021 €	31-12-2020 €
Vorderingen	40	183	Kapitaal	165.815	169.857
			Vorzieningen	6.000	6.000
Liquide middelen	219.260	221.793	Kortlopende schulden	47.485	46.119
Totale activa	219.300	221.976	Totale passiva	219.300	221.976

Staat van baten en lasten over 2021

Baten	realisatie 2021 €	begroting 2021 €	realisatie 2020 €
Contributies	42.033	42.000	41.440
Donaties	2.348	1.000	2.214
Rentebaten	0	0	0
Overige baten	533	500	605
	44.913	43.500	44.259
Lasten			
Bijdrage Museum Catharijneconvent	45.000	95.000	45.000
Kosten leden	1.346	1.500	766
Representatiekosten	20	500	0
Dotatie voorziening lustrum	2.000	2.000	2.000
Bankkosten	588	500	334
	48.954	99.500	48.100
Totale lasten			
	-4.042	-56.000	-3.841
Exploitatiesaldo			

The Magdalen, atelier Meester van 1518, vóór 1524, The National Gallery, Londen

6. Publicaties

Museum Catharijneconvent bracht in 2021 de volgende boeken uit:

Lieke Wijnia (red.), *Maria Magdalena–Kroongetuige, zondaar, feminist*
Utrecht/Zwolle 2021

Lieke Wijnia (red.), *Mary Magdalene – Chief Witness, Sinner, Feminist*
Utrecht/Zwolle 2021

Jaarverslag Museum Catharijneconvent 2020
Utrecht 2020

Catharijne. Magazine van Museum Catharijneconvent Utrecht

In 2021 verschenen drie nummers van het museumtijdschrift *Catharijne*, in relatie tot de tentoonstelling *Maria Magdalena* en de aankoop van de Napolitaanse kerststalfiguren.

In deze afleveringen werden artikelen opgenomen over onder meer de tentoonstelling, de (digitale) activiteiten en de collectie van het museum. Ook was er aandacht voor het reilen en zeilen van het museum in coronatijd. Er waren bijdragen van (tijdelijke) medewerkers en auteurs van buiten het museum. Deze bijdragen zijn niet opgenomen in bijgaande lijst van publicaties.

Publicaties van medewerkers

Marco Blokhuis

'Geelgieters en koperslagers: koperen voorwerpen in Friese kerken (2)',
in: *Alde Fryske Tsjerken*, nr. 25 (2021), p. 19-24

'De Sint-Victorkerk te Batenburg, van binnen bekeken',
in: *Venster: kwartaalblad van de Stichting Oude Gelderse Kerken*, jrg. 19 (2021) nr. 1, p. 18-21

'De Kluntjespot [Haarlo] van binnen bekeken',
in: *Venster: kwartaalblad van de Stichting Oude Gelderse Kerken*, jrg. 19 (2021) nr. 3, p. 18-21

'Het object. Doopbanken en knielkussens, Westzaan & Workum',
in: *Doopsgezind.nl*, nr. 2-3, feb.-mrt. 2021, p. 26-27

'In gesprek met Hermine Pool, voorzitter Kunstcommissie Protestantse Kerk Amsterdam',
in: *Kerkbeheer: Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de PKN*, jrg. 21 nr. 6 (juni 2021), p. 15-16

Protestantse Kerken,
in de reeks *Kennisagenda Religieuze interieurs in Nederland*, nov. 2021, zie: catharijneconvent.nl/advies-voor-kerken/religieuze-interieurs/

... & T. Kootte, 'Protestants erfgoed',
in: *Kerkbeheer: Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de PKN*, jrg. 21 nr. 6 (juni 2021), p. 13-14

...& H. Melse, 'Erfgoed om aan te raken',
in: *Doopsgezind.nl*, nr. 4-5, apr.-mei 2021, p. 26-27

...& H. Melse, 'Het object. Orgel in Edam',
in: *Doopsgezind.nl*, nr. 4-5, apr.-mei 2021, p. 27

...& H. Melse, 'Het object. Avondmaalskleed uit Sneek',
in: *Doopsgezind.nl*, nr. 6-7, juni-juli 2021, p. 8

...& H. Melse, 'Het object. Vredesduif of Geestesduif – Middelburg',
in: *Doopsgezind.nl*, nr. 8-9, aug.-sept. 2021, p. 14

...& H. Melse, 'Het object. Geloof, Hoop & Liefde – Emmen',
in: *Doopsgezind.nl*, nr. 10-11, okt.-nov. 2021, p. 18

...& H. Melse, 'Het object. Lammeren in Aardenburg',
in: *Doopsgezind.nl*, nr. 12-01, dec. 2021-jan. 2022, p. 16

...& J.D. Wassenaar, 'Het kerkinterieur op de schop',
in: *Kerkbeheer: Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de PKN*, jrg. 21 nr. 6 (juni 2021), p. 18-24

Ingrid Henkemans

'Zilveren tazza. Van 'copschale' tot collecteschaal'
in: *SamenKerk: magazine Bisdom Haarlem-Amsterdam*, jrg. 46 nr.1 (jan. 2021), p. 14-15

'Christus' Lijden in staties. De kruiswegstaties van Frans Loots'
in: *SamenKerk: magazine Bisdom Haarlem-Amsterdam*, jrg. 46 nr. 2 (mrt. 2021), p. 16-17

'Een groot teken aan de hemel. Het Marianum van de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Hilversum'
in: *SamenKerk: magazine Bisdom Haarlem-Amsterdam*, jrg. 36 nr. 3 (mei 2021), p. 8-9

'Bakens voor Haerlemse pelgrims in Kevelaer. Over zeven processiestafbekroningen en een zilveren Lam Gods'
in: *SamenKerk: magazine Bisdom Haarlem-Amsterdam*, jrg. 36 nr. 4 (juli/aug. 2021), p. 32-33

'Zalig licht'
in: *SamenKerk: magazine Bisdom Haarlem-Amsterdam*, jrg. 36 nr. 5 (sept. 2021), p. 8-9

'Een zilveren beaardingskistje'
in: *SamenKerk: magazine Bisdom Haarlem-Amsterdam*, jrg. 36 nr. 6 (nov. 2021), p. 30-31

'Komt allen tezamen... De Bergense kerststal bouwen'
in: *SamenKerk: magazine Bisdom Haarlem-Amsterdam* (dec. 2021), p. 18-19

'Kruisweg'
in: *Tussenbeide: magazine Bisdom Rotterdam* (Pasen 2021), p. 6

'Andreas' roeping'
in: *Tussenbeide: magazine Bisdom Rotterdam* (zomer 2021), p. 6

'Muurschilderingen'
in: *Tussenbeide: magazine Bisdom Rotterdam* (najaar 2021), p. 6

'Kerstraam'
in: *Tussenbeide: magazine Bisdom Rotterdam* (Kerstmis 2021), p. 6

... & E. de Jong, Kunstwerkplaatsen van de neogotiek,
in de reeks *Kennisagenda Religieuze interieurs in Nederland*, nov. 2021, zie: catharijneconvent.nl/advies-voor-kerken/religieuze-interieurs/

Rianneke van der Houwen-Jelles
'Hoe zeventiende-eeuwse particuliere bekera avondmaalsbekers werden',
in: *Protestants Nederland*, jrg. 86 (2021), nr. 3, p. 76-77

Emma de Jong
'Bijeengefietsd door de kapelaan van de bedevaartskerk',
in: *Op Tocht* nr. 7 (juli 2021) p. 14-15

'Sporen van de waterstaatskerk te Reutum',
in: *Op Tocht* nr. 10 (okt. 2021) p. 14-15

... & I. Henkemans, Kunstwerkplaatsen van de neogotiek,
in de reeks *Kennisagenda Religieuze interieurs in Nederland*, nov. 2021, zie: catharijneconvent.nl/advies-voor-kerken/religieuze-interieurs/

Tanja Kootte
'Verbonden door een psalm',
in: *Aangenaam Klassiek 2021. Kunst uit de provincies*, 25-28. [CD en tekstboekje]

...& M. Blokhuis, 'Protestants erfgoed',
in: *Kerkbeheer: Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de PKN*, jrg. 21 nr. 6 (juni 2021), p. 13-14

Anique de Kruijff
'Schitterend erfgoed in rijksmonumentale vermaningen',
op: doopsgezind.nl/dnieuws, 7 januari 2021

'Bedreigde schoonheid',
in: *Met Hart & Ziel, uitgave ministerie voor OCW*, dec. 2021, p. 46

... & J. Kennedy, K. Loeff en M. van Schijndel,
'Bescherm het unieke erfgoed van de Nederlandse kerkgebouwen',
in: *de Volkskrant*, 24 december 2021

...& H. Melse 'Over lusten en lasten. De zorg voor roerend religieus erfgoed',
in: *Kerkbeheer: Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de PKN*, jrg. 21 nr 6 (juni 2021), p. 7-11

Hanna Melse

...& A. de Kruijff, 'Over lusten en lasten. De zorg voor roerend religieus erfgoed',
in: *Kerkbeheer: Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de PKN*, jrg. 21 nr 6 (juni 2021), p. 7-11

...& M. Blokhuis, 'Erfgoed om aan te raken',
in: *Doopsgezind.nl*, apr.-mei 2021, p. 26-27

...& M. Blokhuis, 'Het object. Orgel in Edam',
in: *Doopsgezind.nl*, apr.-mei 2021, p. 27

...& M. Blokhuis, 'Het object. Avondmaalskleed uit Sneek',
in: *Doopsgezind.nl*, juni-juli 2021, p. 8

...& M. Blokhuis, 'Het object. Vredesduif of Geestesduif – Middelburg',
in: *Doopsgezind.nl*, aug.-sept. 2021, p. 14

...& M. Blokhuis, 'Het object. Geloof, Hoop & Liefde – Emmen',
in: *Doopsgezind.nl*, okt.-nov. 2021, p. 18

...& M. Blokhuis, 'Het object. Lammeren in Aardenburg',
in: *Doopsgezind.nl*, dec. 2021 – jan. 2022, p. 16

Frank van der Velden

'Werelds theater met een christelijke boodschap',
in: *Vereniging Rembrandt Bulletin*, jrg. 35 (2021) nr. 3, p. 46-49

Pia Verhoeven

'Lang Leve de pastoor van Soest',
in: *Op Tocht*, nr. 1, jan. 2021, p. 14-15

'Zorg en aandacht voor kerkelijke voorwerpen' (interview),

in: *Op Tocht*, nr. 2, feb. 2021, p. 8-9

'Dwaze maagden te Duiven',

in: *Op Tocht*, nr. 2, feb. 2021, p. 14-15

'Een interkerkelijk bedrijfsongeval',

in: *Op Tocht*, nr. 3, mrt. 2021, p. 6-7

'Het Passieretabel van Zeddam',

in: *Op Tocht*, nr. 5, mei 2021, p. 12-14

'Paraferalia kardinaal Simonis naar Catharijneconvent',

in: *Op Tocht*, nr. 5, mei 2021, p. 18-19

'Het voordraagkruis van aartsbisschop Zwijnen',

in: *Op Tocht*, nr. 6, juni 2021, p. 14-15

'Adellijke schenkingen',

in: *Op Tocht*, nr. 8, okt. 2021, p. 18-19

'Het werk van de beeldhouwer Albert Meertens in Giesbeek',

in: *Op Tocht*, nr. 9, nov. 2021, p. 18-19

Bossche Schoolkerken,

in de reeks *Kennisagenda Religieuze interieurs in Nederland*, nov. 2021, zie: catharijneconvent.nl/advies-voor-kerken/religieuze-interieurs/

Lieke Wijnia

'Music, Scripture and the Sacred: Negotiating the Postsecular at a Dutch Arts Festival',

in: J. Bielo, L. Wijnia (red), *The Bible and Global Tourism*, Londen 2021, p. 221-241

De Stervende Maria Magdalena: Melchior de la Mars (ca.1580-1650) en de Kracht van Emotie in de Contrareformatie,

Phoebus Focus 20, Antwerpen 2021

The Lamentation of the Dying Mary Magdalene. Melchior de la Mars (ca. 1580-1650) and the Power of Emotion in the Contra Reformation,
Phoebus Focus 20, Antwerpen 2021

'Het Gospel van Jezus' Vrouw. Van Wensdenken naar Waarheid, en weer terug',

in: *De Nederlandse Boekengids*, feb.-maart 2021, p. 28

'Millais, John Everett',

in: *Encyclopedia of the Bible and its Reception 19*, Berlijn 2021, p. 158-160

'Mimesis: Visual Arts',

in: *Encyclopedia of the Bible and its Reception 19*, Berlijn 2021, p. 199-201

'Modernism: Visual Arts'

in: *Encyclopedia of the Bible and its Reception 19*, Berlijn 2021, p. 629-633

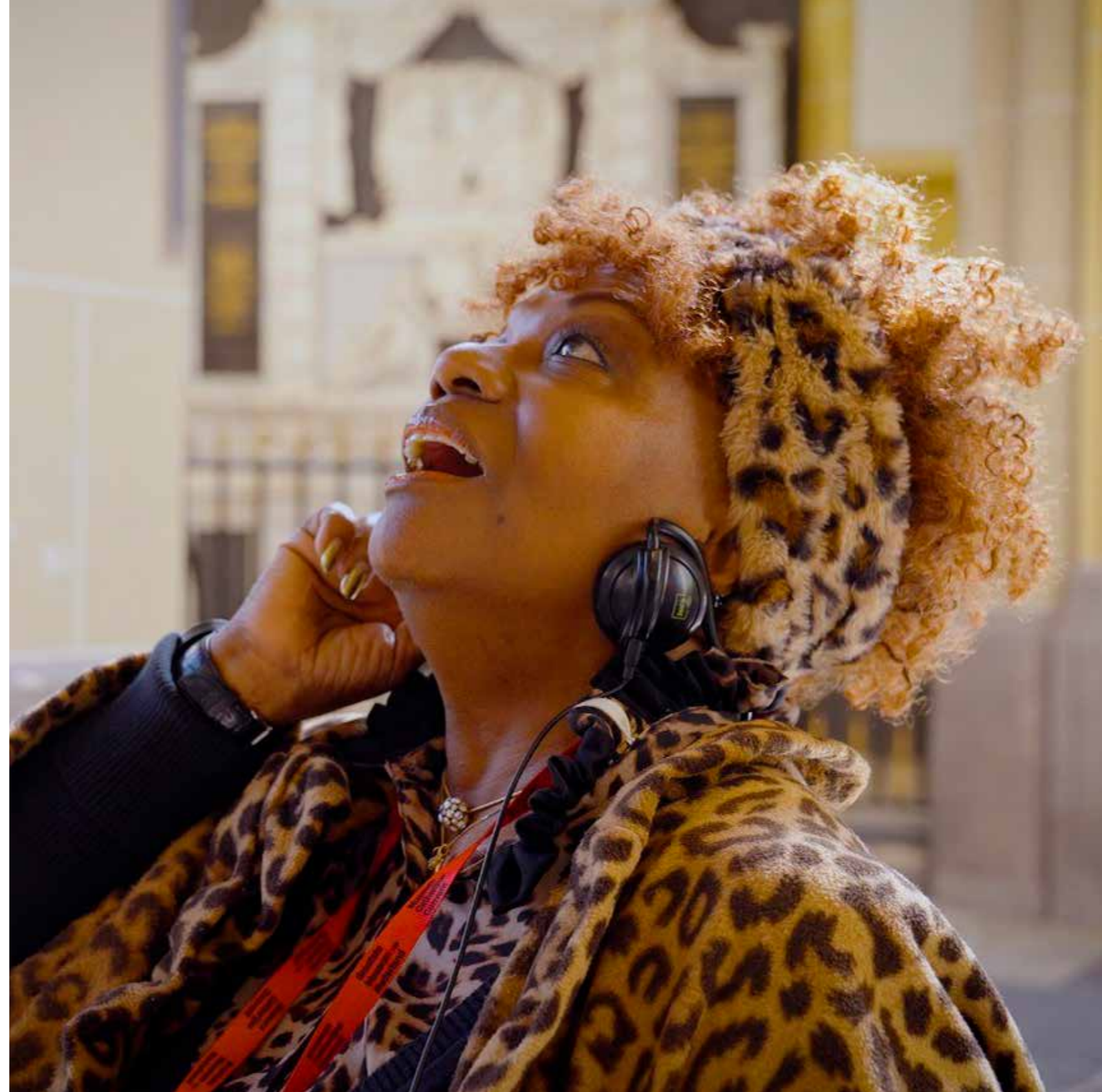
Boekrecensie van Hans Jansen, Michael White, Marek Wieczorek, Mondrian and De Stijl, tentoonstellingscatalogus Museo Reina Sofia, Madrid,

in: *The Burlington Magazine*, 163 (feb. 2021), p. 173-175

Boekrecensie van Cyril Isnart, Natalie Cerezales (red.), The Religious Heritage Complex : Legacy, Conservation, and Christianity (Bloomsbury, 2020),

in: *Journal of Contemporary Religion* 36:2 (2021), p. 381-382

... & James Bielo (red.) The Bible and Global Tourism, Londen 2021

7. Bijlagen

Bezoekersaantallen*

2021	89.859
2020	87.981
2019	228.774
2018	162.532
2017	165.260
2016	125.856
2015	111.199
2014	91.787
2013	88.025
2012	93.158
2011	89.840
2010	49.551
2009	82.894

* Conform het verantwoordingshandboek van het ministerie van OCW gaat het om bezoekers aan culturele activiteiten van het museum in Utrecht en op andere locaties in Nederland en het buitenland. In 2021 gaat dit concreet om het schoolbezoek aan de externe *Feest!*-locaties in Nederland (5.464) en het gebruik van de audiotour (27.560) in de locaties van *Het Grootste Museum van Nederland*. Bezoekers aan niet-culturele activiteiten van het museum zijn niet meegeteld.

Tentoonstellingen en presentaties

Zin in Kerst (geannuleerd vanwege corona)
19 december 2020 t/m 3 januari 2021

Maria Magdalena (sloot 19 december vanwege corona)
25 juni 2021 t/m 9 januari 2022 (sloot op 19 december vanwege corona)

Mystiek Moluks
23 sep 2021 t/m 8 mei 2022

Verhalen van het licht
17 oktober t/m 10 november

Huis van Sinterklaas
13 november t/m 5 december

Zin in Kerst (geannuleerd vanwege corona)
24 december 2021 t/m 9 januari 2022

In 2021 was Museum Catharijneconvent als gevolg van de coronapandemie gesloten voor publiek van 1 januari tot en met 5 juni (vanaf 15 december 2020) en van 19 tot en met 31 december (tot 26 januari 2022).

Bezoek onderwijs

Primair onderwijs 4.733
Voortgezet onderwijs 2.149
MBO/HO 926

Feest! in Nederland

In 2021 bezochten in totaal 37.476 mensen een *Feest!*-locatie. Het bezoek (in school- en familieverband) was als volgt verdeeld:

Museum Catharijneconvent

6.962 bezoekers

Museum Ons' Lieve Heer op Solder, Amsterdam

1.355 bezoekers

Nederlands Openluchtmuseum, Arnhem

369 bezoekers

Stichting Oude Groninger Kerken, Garmerwolde

729 bezoekers

Kasteel Huis Bergh, 's-Heerenberg

0 bezoekers

Zuiderzeemuseum, Enkhuizen

314 bezoekers

Museum Krona, Uden

9.322 bezoekers

Tropenmuseum, Amsterdam

5.834 bezoekers

Wereldmuseum, Rotterdam

10.084 bezoekers

Villa Zapakara, Paramaribo, Suriname

2.507 bezoekers

Fair Practice Code

Museum Catharijneconvent hecht zeer aan goede werkomstandigheden in de culturele sector en onderschrijft de Fair Practice Code dan ook van harte. De code en de daarin opgenomen kernwaarden zijn in 2020 binnen het management team en de raad van toezicht besproken en getoetst.

Vastgesteld is dat het museum de richtlijnen van de Fair Practice Code volgt, waarbij opgemerkt wordt dat Museum Catharijneconvent tevens de Museum CAO volgt. Aan enkele punten binnen de code wordt bijzonder veel waarde gehecht. Het gaat dan om:

- Het investeren in het potentieel en de ontwikkeling van werknemers door middel van een ruim opleidingsbudget.
- Samenwerking binnen de sector. We dragen actief bij aan de sector door zitting te nemen in werkgroepen van de Museumvereniging en lid te zijn van de Samenwerkende Utrechtse Musea.
- Wij betalen ZZP'ers een sector-conform honorarium. Stagiaires ontvangen een vergoeding.
- Museum Catharijneconvent volgt de Richtlijn Kunstenaarshonoraria zoals opgesteld door BKNL (Beeldende Kunst Nederland).
- Museum Catharijneconvent volgt de raamovereenkomst voor rondleiders en museumdocenten, opgesteld door de Beroepsvereniging voor rondleiders, museumacteurs en museumdocenten (BRAM).

Met ingang van 2021 richt het museum de aandacht op de wijze waarop de Fair Practice Code wordt nageleefd door 'onderaannemers'. Het museum toetst bij het aangaan van een samenwerking of deze zich aan de code houden.

De acteurs die voor het geannuleerde *Zin in Kerst* waren ingepland hebben een volledige vergoeding ontvangen.

Governance Code Cultuur

Het bestuur en de raad van toezicht van Museum Catharijneconvent hebben de acht principes en de daarbinnen vallende aanbevelingen en regels van goed bestuur, zoals geformuleerd in de Governance Code Cultuur (GCC)), nageleefd. De GCC wordt jaarlijks geagendeerd. Voor de GCC geldt *comply and/or explain*. Museum Catharijneconvent voldoet aan deze code. In 2021 is op één punt van de code afgeweken. Vacatures in de raad van toezicht worden conform de code GCC openbaar gemaakt. In 2021 is ervoor gekozen om hier bij uitzondering van af te wijken. De opvolging van prof. dr. A.M. Koldewij vroeg bij het zoeken naar een opvolger om een zeer specifiek profiel, zowel wat betreft vakinhoudelijke kennis als bestuurlijke vaardigheden. Daarom is besloten om zijn opvolger niet openbaar te werven. De benoeming van prof. dr. S.C. van Bijsterveld is voorgelegd aan staatssecretaris Uslu. Zij heeft begin 2022 per brief laten weten in te stemmen met deze benoeming.

Museum Catharijneconvent heeft een directeur-bestuurder en een zevenkoppige raad van toezicht. De samenstelling van de raad van toezicht is evenwichtig. Alle benodigde expertise is aanwezig. De raad van toezicht bespreekt jaarlijks het eigen functioneren. Ten minste eenmaal per jaar overlegt de raad van toezicht met de directie over de strategie, het algemene beleid en de financiële stand van zaken. Hiertoe behoren de begroting, de jaarrekening en de door de directie gehanteerde systemen van administratieve organisatie en interne controle. In 2021 is in het bijzonder gesproken over de verbouwingsplannen en deze staan de komende jaren uiteraard ook op de agenda.

De raad vergadert aan de hand van een schema en kwam in 2021 vijf maal bijeen. In 2021 bedroeg de vergoeding €250 per vergadering. Naast de plenaire bijeenkomsten was er ook tussentijds geregeld contact. Er is een liason-functie tussen de OR en de

raad van toezicht. In het bestuursreglement zijn de verantwoordelijkheden van de bestuurder en de werkwijze tussen bestuur en raad van toezicht vastgelegd.

De raad van toezicht heeft in 2021 potentiële risico's op fraude binnen de organisatie en de maatregelen daartegen besproken. Er is aandacht geweest voor nevenfuncties van het bestuur en de raad van toezicht en potentiële belangenverstrengeling. Nevenfuncties worden openbaar gemaakt. Een familielid van een lid van de raad van toezicht had tot en met augustus 2021 een dienstverband in het museum. Omdat het hier ging om een tijdelijke en in aantal uren beperkte aanstelling, heeft de raad van toezicht geoordeeld dat er hier geen sprake was van belangenverstrengeling.

De raad van toezicht vergadert minstens een moment per jaar zonder aanwezigheid van de directie en heeft het functioneren van de accountant besproken. De accountant wordt benoemd door de raad van toezicht. De accountant is niet betrokken bij adviesopdrachten. Een delegatie uit de raad van toezicht voert jaarlijks een functioneringsgesprek met de directie. De uitkomsten hiervan worden besproken met de voltallige raad van toezicht. Van het functioneringsgesprek en van de bespreking maakt de raad van toezicht een verslag dat door of namens de raad wordt gearchiveerd.

De directeur-bestuurder maakt beslissingen die in de lijn liggen van de missie en visie van het museum. De directeur-bestuurder is onderdeel van het managementteam van het museum, dat maandelijks samenkomt. Binnen het managementteam komt zowel de dagelijkse leiding als financieel, inhoudelijk en organisatorisch beleid voor de lange termijn aan de orde.

Huis van Sinterklaas 2021 | Foto Femke Lockfeer

De directeur-bestuurder en de raad van toezicht hebben taak-, verantwoordelijkheids- en bevoegdheidsverdeling en werkwijze vastgelegd in het directiereglement. De directeur-bestuurder heeft periodiek overleg met de ondernemingsraad, waarbij minstens eenmaal per jaar ook een aangewezen lid van de raad van toezicht aanwezig is. De directeur-bestuurder heeft de risico's van het museum in 2021 geïdentificeerd en waar mogelijk gemitigeerd. Deze zijn besproken met de raad van toezicht.

Museum Catharijneconvent volgt de CAO voor rijksmusea en de Fair Practice Code. Zorgvuldige en verantwoorde omgang met mensen en middelen wordt onder andere uitgedragen in het instellingsreglement en het bestuursreglement. De directie draagt er zorg voor dat werknemers zonder gevaar voor hun rechtspositie melding kunnen doen van (vermeende) onregelmatigheden van algemene, operationele en financiële aard. Werknemers kunnen hiervoor terecht bij een externe vertrouwenspersoon. In het instellingsreglement is geregeld dat klokkenluiders worden beschermd. De directeur-bestuurder volgt de regels van het opgestelde treasurystatuut (2018).

Code Diversiteit & Inclusie

Het museum is geïnteresseerd aan de Code Diversiteit & Inclusie. Het werkt vanuit de gedachte dat iedereen zich in het museum welkom voelt, ook al kan het niet iedereen representeren. Het diversiteits- en inclusiviteitsbeleid is gebaseerd op eigen kracht en kennis, vloeit voort uit de kernwaarden en de collectie en berust op twee pijlers: religieuze diversiteit en toegankelijkheid.

Religieuze diversiteit

Religie is een van de belangrijkste aspecten van diversiteit. Nederland kent sinds jaar en dag een grote religieuze diversiteit, ook binnen het christendom: van de vele kerkelijke denominaties tot

uiteenlopende internationale kerkgemeenschappen. De verbreding van het museum – wat betreft inhoud, publiek én partners – is zichtbaar in tentoonstellingen als *Bij ons in de Biblebelt*, de multireligieuze programmeringslijn, de samenwerking met SKIN en de structurele aandacht voor internationale kerkgemeenschappen en partners als Taal doet meer en Welkom in Utrecht als het gaat om nieuwkomers.

Toegankelijkheid

Het museum streeft – binnen de mogelijkheden – naar optimale toegankelijkheid. Zoveel mogelijk bezoekers moeten op een gelijkwaardige manier toegang hebben tot kunst en verhalen. Daarbij gaat het om fysieke toegankelijkheid, maar ook toegankelijkheid in financieel, digitaal, sociaal en inhoudelijk opzicht. Bezoekers moeten zich welkom voelen, ongeacht afkomst of achtergrond. Het museum werkt daarom actief aan het bereiken van een diverser publiek. Zo richt het zich op een nieuwe doelgroep ('nieuwkomers') en ontwikkelt het programma's die gericht zijn op leerlingen van het VMBO.

Toepassing Code D&I

Museum Catharijneconvent geeft op verschillende manieren invulling aan diversiteit en inclusie binnen publiek, programma, personeel en partners. Een samenvatting:

- Het museum ontwikkelt educatieve projecten die aansluiten op de (belevings)wereld van leerlingen, ongeacht culturele en religieuze achtergrond. Binnen de vele schoolklassen die het museum ontvangt, zowel PO als VO, is sprake van een diverse samenstelling. Daarbij is het museum programma's aan het ontwikkelen die specifiek gericht zijn op het VMBO.
- 10% van het personeel heeft een bi-culturele achtergrond. Streven is om het personeelsbestand diverser te maken, met name als het gaat om religieuze diversiteit. Bij sollicitatieprocedures

wordt gewerkt met de methode Objectief werven. Daarin hebben leidinggevenden zich laten scholen middels een training door het College van de Rechten van de mens. Bij het werven van museumdocenten die binnen de *Feest!*-programmering werkzaam zijn wordt er ook actief en met toenemend succes geworven op culturele diversiteit.

- Het museum werkt op vele fronten aan inclusiviteit in taalgebruik en uitstraling. Het museum heeft in de collectiedatabase gedateerde en ook pijnlijke terminologie aangepast, en doet dit ook als het gaat om terminologie rondom lichamelijke en geestelijke beperkingen.
- De inzet van dialoogtafels: gespreksgroepen met professionele experts en ervaringsdeskundigen, die vanuit verschillende culturele en religieuze achtergronden, binnen en buiten tentoonstellingen, ideeën uitwisselen over – bijvoorbeeld – de juiste wijze om objecten te tonen. Dit middel is zeer geschikt gebleken om mensen met elkaar in gesprek te laten gaan en bruggen te slaan.
- Museum Catharijneconvent is actief partner binnen PACT Utrecht, een samenwerkingsverband van culturele instellingen in stad en regio Utrecht met als doel het bevorderen van diversiteit en inclusie binnen de culturele sector.

Diversiteitsbeleid is inhoudelijk verankerd in het beleidsplan van het museum. Diversiteit en inclusie zijn expliciet onderwerp van gesprek in het MT en in de raad van toezicht. Er is in het kader van de totstandkoming van het Beleidsplan 2021-2024 gesproken over diversiteit en inclusie en de uitdagingen die er op dit gebied nog zijn. Hierbij gaat met name aandacht uit naar het personeelsbestand. De Code D&I zal ook in 2022 weer geagendeerd worden.

WNT

Het museum volgt de Wet Normering Topinkomens. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening (toelichting op de categoriale exploitatierekening).

Managementteam

- Drs. Marieke van Schijndel MBA (Directeur)
- Dick Nieuwenhuis (Bedrijfsvoering) t/m 30 juni 2021
- Anja in 't Velt BA (Bedrijfsvoering per 1 juni 2021)
- Bastiaan van Voorst (Gebouwbeheer, techniek en beveiliging) per 1 juni 2021
- Drs. Katja Weiting (Presentaties)
- Drs. Frank van der Velden (Onderzoek en bibliotheek)
- Drs. Dimp Schreurs (Publiek en educatie)
- Dr. Anique de Kruijf (Erfgoed in kerken en kloosters)
- Sieske Binnendijk (Collectiebeheer)
- Douwe Wigtersma (Marketing en communicatie)
- Sebastiaan van der Lans MA (Directiesecretariaat) per maart 2021

Nevenfuncties Marieke van Schijndel

- Lid van de raad van toezicht Restauratiefonds en in die hoedanigheid ook bestuurslid van Fondsenbeheer Nederland (tot december 2021)
- Lid bestuur Samenwerkende Utrechtse Musea
- Penningmeester van K.F. Hein Monumenten Fonds
- Lid van de Ledenraad van Donatus Verzekeringen
- Lid bestuur Stichting Fonds Museum Catharijneconvent

De raad van toezicht

Drs. C.J. Beuving (voorzitter)

Benoemd: 27-06-2018

Datum van aftreden/herbenoeming: 27-06-2022

Hoofdfunctie: bestuurder en commissaris bij diverse (maatschappelijke) organisaties.

Nevenfuncties (o.a.):

- Lid raad van commissarissen BNG Bank NV
- Voorzitter raad van toezicht Bartimeus Fonds
- Lid raad van toezicht Stichting Kasteel Amerongen
- Voorzitter bestuur VOx Impuls
- Voorzitter bestuur Aleda Foundation
- Lid bestuur Stichting Fonds Museum Catharijneconvent
- Lid bestuur Siegfried en Christine Bentinck Stichting

Prof. dr. S.C. van Bijsterveld

Benoemd: 23-03-2022

Datum van aftreden/herbenoeming: 23-03-2026

Hoofdfunctie: hoogleraar Religie, recht en samenleving aan de Radboud Universiteit

Nevenfuncties (o.a.):

- Voorzitter redactie tijdschrift Christen Democratische Verkenningen
- Lid bestuur Stichting Thomas More
- Lid raad van toezicht Integriteitskamer Sint Maarten

Mr. G.R.C. Dierick

Benoemd:13-07-2017

Datum van aftreden: 13-07-2025 (laatste termijn)

Hoofdfunctie: CEO NXP Nederland, gepensioneerd

Nevenfuncties (o.a.):

- Lid raad van commissarissen NXP Nederland
- Voorzitter raad van toezicht van GLOW Lichtkunstfestival
- Voorzitter bestuur Constant van Renesse Fonds / Frans van Walsum Fonds

Y.E.A.M. de Haan RE

Benoemd:15-03-2017

Datum van aftreden: 15-03-2025 (laatste termijn)

Hoofdfunctie: vicevoorzitter college van bestuur Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Nevenfuncties (o.a.):

- Commissaris Adveniat BV
- Bestuur Stichting Fondsbeheer Gelderland valoriseert
- Penningmeester Rotaryclub Nieuwegein

Prof. dr. J.C. Kennedy

Benoemd: 01-09-2017

Datum van aftreden: 01-09-2025 (laatste termijn)

Hoofdfunctie: hoogleraar Moderne Nederlandse Geschiedenis en universiteitshoogleraar met een speciale opdracht rond community *engaged learning* aan de Universiteit Utrecht

Nevenfuncties (o.a.)

- Adviseur European Cultural Foundation, Prins Bernhard Cultuurfonds
- Lid Raad Amsterdams Universiteitsfonds

Prof. dr. A.M. Koldewej

Benoemd: 20-11-2013

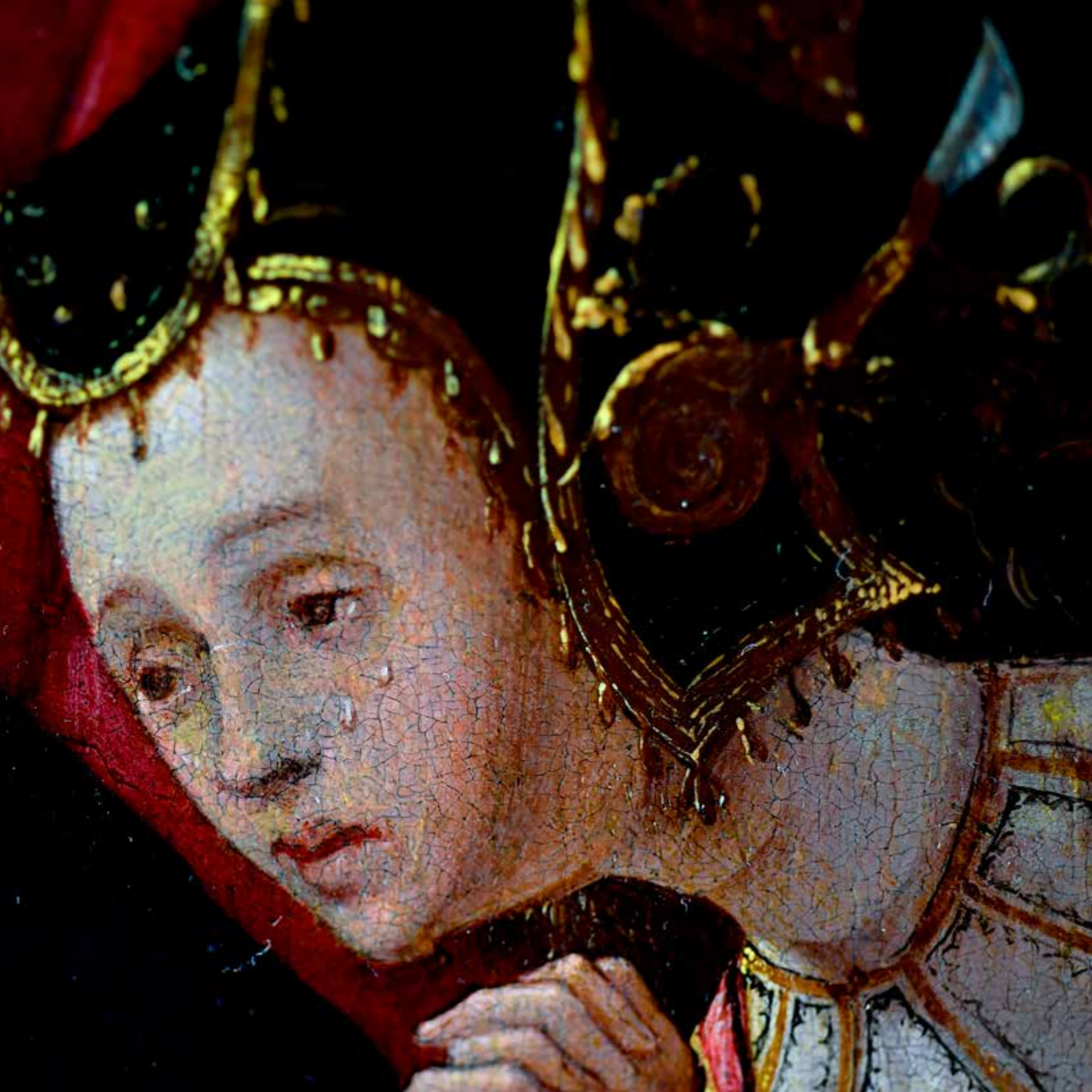
Datum van aftreden: 20-11-2021 (laatste termijn)

Hoofdfunctie: emeritus hoogleraar

Kunstgeschiedenis van de Middeleeuwen aan de Radboud Universiteit

Nevenfuncties:

- Lid raad van toezicht Kring Vrienden van 's-Hertogenbosch
- Lid bestuur Stichting Kunstpatrimonium Soeterbeeck
- Voorzitter Stichting Nijmeegse Kunsthistorische Studies
- Lid bestuur Stichting Schatkamer Sint-Servaas, Maastricht
- Voorzitter Stichting Aartsbisschoppelijk Museum (t/m 23 maart 2022).
- Voorzitter Stichting het Catharijneconvent (t/m 23 maart 2022)

Het tranendal van Maria Magdalena, Jacob Cornelisz. van Oostsanen, Utrecht ca. 1529, Museum Catharijneconvent | Foto Marco Sweering

Drs. A.W. Pastoor

Benoemd: 20-03-2019

Datum van aftreden/herbenoeming: 20-03-2023

Hoofdfunctie: Directeur-bestuurder samenwerkingsverband VO Zuidoost Utrecht (per 01-09-2021)

Nevenfuncties (o.a.):

- Gemeenteraad Zeist, raadslid CDA, fractievoorzitter (t/m oktober 2021)
- Voorzitter raad van toezicht Het Nieuwe Lyceum (t/m juni 2021)

Prof. dr. K. Putters

Benoemd: 01-09-2016

Datum van aftreden: 01-09-2024 (laatste termijn)

Hoofdfuncties: Directeur Sociaal en Cultureel Planbureau (tot medio 2022) en hoogleraar Beleid en Sturing van de Zorg in de Veranderende Verzorgingsstaat bij het instituut Beleid Management Gezondheidszorg aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

Nevenfuncties (o.a.):

- Als directeur SCP lid van twee onderraden van de ministerraad, de RWIZO (Werk, Inkomen, Zorg en Onderwijs) en REZIM (Economische Zaken, Infrastructuur en Milieu).
- Kroonlid Sociaal Economische Raad
- Adviserend lid van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
- Vice-voorzitter bestuur Oranje Fonds
- Lid raad van advies Nationale Jeugdraad
- Lid Maatschappelijke Adviesraad Instituties van de open samenleving, Universiteit Utrecht,
- Bijzonder ambtenaar van de burgerlijke stand, Hardinxveld-Giessendam
- Voorzitter ZonMw. Onderzoeksprogramma Jeugd
- Bestuurslid van het Nationaal Comité 4 en 5 mei
- Voorzitter Platform Perspectief Jeugd, maatschappelijke begeleidingscommissie bij het Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Samenstelling onderliggende stichtingen

De collectie van Museum Catharijneconvent ken een lange geschiedenis. Dit is te zien in de inventarisnummers die zijn gehecht aan de kunstwerken. Zij verwijzen naar de diverse Stichtingen die eigenaar zijn van delen van de rijkscollectie: Stichting Aartsbisschoppelijk Museum (ABM); Stichting Bisschoppelijk Museum Haarlem (BMH); Stichting Oud-Katholiek Museum (OKM) en de Stichting Protestantse Kerkelijke Kunst (SPKK).

Bestuur Stichting Aartsbisschoppelijk Museum

Mr. J.L.W.M. Zuidwijk (voorzitter)

Dr. C. Caspers (secretaris/penningmeester)

Prof. dr. S.C. van Bijsterveld (per 7 april 2022)

Prof. dr. A.M. Koldewij

Mgr. A.J.J. Woolderink

Mgr. drs. H.W. Woorts

Bestuur Stichting Oud-Katholiek Museum

Dhr. E.M.P.P. Verhey (voorzitter)

Mw. E.M. Jansen (secretaris)

Dhr. N. Lenten (penningmeester)

Drs. S.J. Eman

Dhr. A.S. Cramer

Bestuur Stichting Protestantse Kerkelijke Kunst

Ir. G.J. van der Harst (voorzitter)

Drs. C.C. Verheus-Nieuwstraten (secretaris)

Dr. M.L. van Wijngaarden

Mw. P. Beelaerts van Blokland-Kraijenhoff

Drs. J. Röselaers

Bestuur Stichting het Catharijneconvent

Vanuit de Stichting Aartsbisschoppelijk Museum

Prof. dr. A.M. Koldewij (voorzitter t/m 23-03-2022)

Prof. dr. S. van Bijsterveld

(voorzitter per 23-03-2022)

Mr. J.L.W.M. Zuidwijk

Vanuit het Bisschoppelijk Museum Haarlem

T.J. van der Steen MBA
Drs. E.H.A. Fennis

Vanuit Bisdom Rotterdam

Mr. J.C.G.M. Bakker

Vanuit de Stichting Oud-Katholiek Museum

Drs. S.J. Eman
Dhr. E.M.P.P. Verhey (penningmeester)

Vanuit de Stichting Protestantse Kerkelijke Kunst

Drs. G.J. van der Harst (secretaris)
Drs. C.C. Verheus-Nieuwstraten

Vanuit het Bisschoppelijk Museum Den Bosch

Drs. F. Ouwens

Vanuit het Bisschoppelijk Museum Roermond

Ir. R.L.M.A. Brouwers

Stichting Kerkelijke Afgevaardigden Museum Catharijneconvent

De Stichting Kerkelijke Afgevaardigden Museum Catharijneconvent is eigenaar van de database van religieus erfgoed *in situ*, die wordt beheerd door de erfgoed specialisten van Museum Catharijneconvent. Het bestuur houdt toezicht op het gebruik van de database en is gesprekspartner van het museum over de werkzaamheden van de afdeling Erfgoed in kerken en kloosters.

Mr. J. L. W. M. Zuidwijk (voorzitter)
Drs. C. T. Boerke (secretaris)
Mr. J. Broekhuizen (penningmeester)
K.B.J. Crajé EMFC RC
Mr. A. Kruyt
Mgr. dr. D. J. Schoon
Drs. H. W. Stenvers

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) bestond in 2021 uit Dieuwke Becker (voorzitter), Helen van der Meulen (secretaris), Joska Swüste (vicevoorzitter), Marieke Wickham en Ingrid Henkemans. In het OR-directie overleg (ORD) is veel aandacht besteed aan het welzijn van het personeel in coronatijd en thuiswerken. Er is ook gesproken over diversiteit en inclusie, en veel aandacht is uitgegaan naar de verbouwingsplannen van het museum.

Medewerkers en vrijwilligers

Het museum had in 2021 53 fte aan medewerkers. Aan het museum waren in 2021 28 freelance museumdocenten verbonden. Daarnaast kon het museum rekenen op een enthousiaste groep van 58 vrijwilligers in het museum (en meer dan 600 vrijwilligers binnen het *Grootste Museum van Nederland*) en deden stagiaires van uiteenlopende studierichtingen werkervaring op in het museum.

Vrijwilligers helpen het museum op vele verschillende terreinen, bijvoorbeeld als gasteer of gastvrouw bij lezingen en ontvangsten, ter ondersteuning bij het inventariseren van religieus erfgoed en het verwerken daarvan, als wetenschappelijk adviseur, in de bibliotheek, als redacteur van de nieuwsbrief voor vrijwilligers, of als gastheer of gastvrouw in het *Grootste Museum van Nederland*. Museum Catharijneconvent bedankt iedereen die het afgelopen jaar weer belangeloos heeft meegeholpen bij de realisatie van onze doelen!

Huis van Sinterklaas 2021 | Foto Femke Lockefeer

Colofon

Copyright Museum Catharijneconvent

Redactie en productie

Maartje de Jong
Sebastiaan van der Lans
Aukje Lettinga

Vormgeving

Audrey Hartman

Drukwerk

Donmail Culturele Publicaties b.v. Oosterhout

Fotografie

Cindy Bakker
Mike Bink
Chris Booms
David LaChapelle
Femke Lockefeer
Willem Mes
Mirella Sahetapy
Marco Sweering

Museum Catharijneconvent

Bezoekadres:
Lange Nieuwstraat 38
1012 PH Utrecht

Postadres:
Postbus 8518
3503 RM Utrecht

Telefoon + (0)30 23 13 835
Email: info@catharijneconvent.nl
www.catharijneconvent.nl

KvK 41187306
BTW nummer: NL 8035.77.242.B.01
BIC: RABONL2U
Fiscaal nummer: NL803577242